TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ MUISTIO LIITE 1
Virkanimike Etunimi Sukunimi pp.kk.vvvv

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI EUROOPAN UNIONIN ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKAN RAHASTOISTA RAHOITETTAVIEN KUSTANNUSTEN TUKIKELPOISUUDESTA

1. Säädösperusta

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakautta 2021-2027 varten annetuissa Euroopan unionin säännöksissä, jotka perustuvat yhteistyössä toteutettavan hallinnoinnin periaatteeseen, on lähtökohtana, että kustannusten tukikelpoisuudesta säädetään pääosin kansallisesti kuten aiemmillakin ohjelmakausilla. Jäsenvaltioille on siten asetettu velvollisuus säätää kustannusten tukikelpoisuuden edellytyksistä kansallisella lainsäädännöllä, joka täydentää Euroopan unionin säännöksiä. Täydentävän kansallisen kustannusten tukikelpoisuutta koskevan lainsäädännön tarkoituksena on täsmentää Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista rahoitettavien hankkeiden kustannusten tukikelpoisuutta siten, että tuen saajaa sitovasti velvoittavat säännökset ovat selkeästi todettavissa.

Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) / *(yleisasetus)* 57 artiklan 1 kohdan mukaan menojen tukikelpoisuus määritetään kansallisten sääntöjen perusteella, paitsi jos yleisasetuksessa, rahastokohtaisissa asetuksissa tai yleisasetuksen taikka rahastokohtaisten asetusten perusteella on vahvistettu erityissääntöjä. Rahastokohtaisilla asetuksilla tarkoitetaan Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastojen osalta seuraavia asetuksia:

1) Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) / *(EAKR-asetus)*;
2) Euroopan sosiaalirahasto plussasta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) / *(ESR-asetus)*;
3) Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) / *(JTF-asetus)*.

Edellä mainittuja Euroopan unionin säädöksiä sovelletaan suoraan Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpanoon. Euroopan unionin säädösten ja tämän asetusehdotuksen lisäksi tukikelpoisuudesta ja kustannusten korvausperusteista säädetään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetussa laissa (/ , *rahoituslaki*) ja sen nojalla alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annettavassa valtioneuvoston asetuksessa (/ , *rahoitusasetus*), valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021-2028 annettavassa laissa (*yritystukilaki*) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa sekä valtionavustuslaissa (688/2001).

Rahoituslain 17 §:n nojalla voidaan valtioneuvoston asetuksella antaa tarkempia säännöksiä hyväksyttävistä kustannuksista sekä säännöksiä kustannusmalleista ja rahoitusmuodoista. Mainitussa pykälässä säädetään tuen määrästä ja hyväksyttävistä kustannuksista.

2. Yleiset perustelut

Asetuksessa annettaisiin kansalliset säännökset Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista ohjelmakaudella 2021−2027 rahoitettavien hankkeiden kustannusten korvausperusteista, käytettävissä olevista kustannusmalleista ja rahoitusmuodoista, kustannusten tukikelpoisuuden yleisistä edellytyksistä, hyväksyttävistä kustannuksista sekä niihin liittyvistä keskeisistä menettelyistä. Asetuksella tehtäisiin eräitä muutoksia ja tarkennuksia ohjelmakauden 2014-2020 kustannusten tukikelpoisuutta koskevaan sääntelyyn nähden. Muutokset johtuvat pääosin Euroopan unionin tason säädösten muutoksista ja kehityksestä sekä ohjelmakauden 2014-2020 kansallisen toimeenpanon yhteydessä esille tulleista muutos- ja tarkennustarpeista.

Keskeisenä muutoksena on yksinkertaistettujen kustannusmallien käytön merkittävä laajentaminen Euroopan komission tavoitteiden mukaisesti. Yksinkertaistetuilla kustannusmalleilla tarkoitettaisiin yksikkökustannuksia, kertakorvausta ja prosenttimääräistä korvausta (flat rate). Kustannusmallit tukevat hankkeiden seurannan painopisteen siirtymistä enemmän aidon muutoksen aikaansaamiseen sekä tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden tukemiseen hankkeesta aiheutuvien tosiasiallisten kustannusten tarkastelun sijaan.

Annettavien säännösten tarkoituksena on selkeyttää ja yhdenmukaistaa sekä tuen saajien että toimivaltaisten viranomaisten menettelyitä. Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman tehokas ja täysimääräinen täytäntöönpano edellyttää, että ohjelman varoista rahoitettavissa hankkeissa noudatettaisiin yhdenmukaisia tukikelpoisuutta koskevia säännöksiä.

Asetus ehdotetaan soveltamisen helpottamiseksi jaettavaksi lukuihin. Ensimmäisessä luvussa annettaisiin yleiset säännökset, joita sovellettaisiin kaikkiin Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista rahoitettaviin hankkeisiin sovellettavista kustannusmalleista riippumatta. Toiseen lukuun ehdotetaan otettavaksi palkkakustannusten tukikelpoisuutta ja yksinkertaistettuja kustannusmalleja koskevat säännökset. Kolmannen luvun säännöksiä sovellettaisiin sellaisiin kustannuksiin, jotka korvataan tuen saajalle tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen. Neljänneksi luvuksi ehdotetaan lukua erinäisistä säännöksistä. Voimaantulosäännöksen lisäksi neljänteen lukuun ehdotetaan otettavaksi säännökset, jotka eivät ole sisällöltään sellaisia, joita voisi loogisesti yhdistää muihin lukuihin.

3. Ehdotetun asetuksen sisältö

1 luku Yleiset säännökset

1 § Soveltamisala

Pykälässä säädettäisiin asetuksen soveltamisalasta. Pykälän 1 momentin mukaan asetuksessa säädettäisiin Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista rahoitettavien hankkeiden kustannusten tukikelpoisuudesta. Tässä asetuksessa säädettäisiin kustannusten korvausperusteista, käytettävissä olevista kustannusmalleista ja rahoitusmuodoista, kustannusten tukikelpoisuuden yleisistä edellytyksistä sekä hyväksyttävistä kustannuksista ja niihin liittyvistä menettelyistä.

Pykälän 2 momentin mukaan asetusta sovellettaisiin kaikkiin avustusmuotoisiin tukiin, joita rahoitetaan Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista ohjelmakaudella 2021−2027, ellei siitä muualla toisin säädetä. Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastojen tukimuodoista säädetään yleisasetuksen 47 artiklassa, jonka mukaan jäsenvaltioiden on käytettävä rahastoista saatavat rahoitusosuudet tuen myöntämiseen tuen saajille avustusten, rahoitusvälineiden tai palkintojen tai niiden yhdistelmien muodossa. Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta 2021−2027 rahoitetaan ainoastaan yleisasetuksen 47 ja 48 artiklassa tarkoitettuja avustuksia, joista säädetään tarkemmin rahoituslaissa ja yritystukilaissa. Mikäli Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman muutoksella otettaisiin käyttöön muita tukimuotoja kuin avustuksia, olisi myös kansallista lainsäädäntöä täydennettävä vastaavasti.

2 § Määritelmät

Pykälässä määriteltäisiin asetuksessa käytetyt keskeiset käsitteet.

Pykälän 1 kohdan *Vakioidulla kertakorvauksella* tarkoitettaisiin kertakorvausta, jonka määrän hallintoviranomainen on erikseen vahvistanut ennalta määritellyn tuotoksen perusteella.

[Täydennetään lopuksi.]

3 § Kustannusmallit

Pykälässä säädettäisiin käytettävistä kustannusmalleista. Kaikissa hankkeissa käytettäisiin yksinkertaistettuja kustannusmalleja hankkeen kustannusten korvaamiseen joko kokonaan tai osittain. Yksinkertaistetuilla kustannusmalleilla tarkoitettaisiin yksikkökustannuksia, kertakorvausta ja prosenttimääräistä korvausta (flat rate).

Välittävän toimielimen olisi läpinäkyvyyden ja tuen hakijoiden tasapuolisen kohtelun periaatetta noudattaen julkaistava käytettävissä olevat kustannusmallit etukäteen hakuilmoituksessa ja -ohjeissa.

Pykälän 1 momentin mukaan päätöksen hankkeen kustannusmalleista tekisi toimivaltainen välittävä toimielin, kuten aiemminkin. Hankkeessa käytettävät kustannusmallit vahvistettaisiin tukipäätöksessä. Kun kustannusmallit on vahvistettu tukipäätöksessä, niitä ei voida muuttaa hankkeen toteuttamisen aikana. Tämä perustuu aiemminkin sovellettuun Euroopan komission vahvistamaan periaatteeseen, jonka mukaan kustannusmallit on määriteltävä ennalta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoissa käytettävissä olevista kustannusmalleista, jotka perustuvat yleisasetuksen 48 artiklaan (avustusmuodot). Käytettävissä olisivat edelleen vastaavat yksinkertaistettujen kustannusmallien tyypit kuin ohjelmakaudella 2014-2020, eli yksikkökustannukset, kertakorvaus ja prosenttimääräinen korvaus (flat rate). Edelleen säilyisi mahdollisuus korvata joissakin tukimuodoissa ja hanketyypeissä osa hankkeen kustannuksista tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen.

Momentin 1−4 kohtien mukaisten kustannusmallien yhdistäminen olisi mahdollista, jos jokainen niistä kattaa eri kustannuserät tai saman hankekokonaisuuden eri hankkeet. Yhdistämisellä tarkoitettaisiin sitä, että samassa hankkeessa voitaisiin esimerkiksi käyttää palkkakustannusten korvaamiseen tarkoitettua kustannusmallia sekä lisäksi flat rate -mallia muiden hankkeesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen. Esimerkki tällaisesta yhdistelmästä olisi 7 §:n mukaisen palkkakustannusten yksikkökustannusmallin käyttäminen hankkeen palkkakustannusten korvaamiseen ja 9 §:n mukaisen 40 prosentin flat rate -kustannusmallin käyttäminen kaikkien muiden hankkeesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, että hankkeessa on käytettävä 2 momentin 1−3 kohdan mukaisia yksinkertaistettuja kustannusmalleja hankkeen kustannusten korvaamiseksi joko kokonaan tai osittain. Säännöksen tarkoituksena on varmistaa yksinkertaistettujen kustannusmallien mahdollisimman laaja käyttö Euroopan komission tavoitteiden mukaisesti. Esimerkiksi nykyiseen nähden myös pelkkiä investointitoimia sisältävissä hankkeissa käytettäisiin prosenttimääräistä flat rate -osuutta tai kertakorvausta.

Yksinkertaistettujen kustannusmallien pakollisesta käytöstä säädetään yleisasetuksen 48 artiklassa. Säännöksen tarkoituksena on yksinkertaistettujen kustannusmallien käytön laajentaminen. Artiklan mukaan silloin, kun toimen kokonaiskustannukset ovat enintään 200 000 euroa, rahoitusosuus tuen saajalle myönnetään yksikkökustannusten, kertakorvausten tai kiinteämääräisen rahoituksen muodossa, lukuun ottamatta toimia, joiden osalta tuki on valtiontukea. Kiinteämääräisessä rahoituksessa ainoastaan kustannuserät, joista kiinteämääräinen rahoitus lasketaan, voidaan korvata tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen. Kiinteämääräisestä rahoituksesta käytetään tässä asetuksessa nimitystä prosenttimääräisenä korvattavat kustannukset (flat rate). Valtiontuella tarkoitetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Yleisasetuksen 48 artiklassa tarkoitettuna valtiontukena ei pidetä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) 1407/2013 *(de minimis –asetus)* tarkoitettua vähämerkityksistä tukea. Tässä asetuksessa on otettu huomioon yleisasetuksen 48 artiklaan perustuvat vaatimukset yksinkertaistettujen kustannusmallien pakollisesta käytöstä. Tässä asetuksessa säädettävät kustannusmallit, kuten 9−13 §:ssä tarkoitetut prosenttimääräiset korvaukset ja 15 §:ssä tarkoitettu kertakorvaus täyttävät yleisasetuksen 48 artiklan mukaiset kustannusmallien pakollisen käytön edellytykset.

4 § Tukikelpoisuuden edellytykset

Pykälässä säädettäisiin Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettavissa hankkeissa yleisesti noudatettavista tukikelpoisuutta koskevista säännöksistä, jotka vastaisivat pääosin aiempaa sääntelyä. Keskeinen tukikelpoisuutta koskeva sääntö on, että kustannusten on aiheuduttava hankkeesta. Aiheutumisella tarkoitetaan sitä, että kustannusten on aiheuduttava kyseisestä hankkeesta, ei tuen saajaorganisaation perustoiminnasta. Kustannusten on lisäksi oltava tarpeellisia hankkeen toteuttamisen kannalta ja määrältään kohtuullisia. Tarpeellisuudella tarkoitetaan sitä, että hankkeen toteuttaminen olisi huomattavan vaikeaa tai mahdotonta ilman kyseessä olevia kustannuseriä. Kustannusten kohtuullisuudella tarkoitetaan kustannusten tavanomaista tasoa. Rahoituslain 8 §:ssä on säädetty siitä, että tukea ei myönnetä yleisenä toimintatukena. Vastaava edellytys sisältyy myös Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman 2021−2027 yleisiin valintaperusteisiin.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan hankkeen kustannukset olisivat tukikelpoisia, jos ne ovat Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman 2021−2027 mukaisia. Rahoituslain 5 §:ssä on säädetty tuen myöntämisen yleisenä edellytyksenä, että tuen tulee olla perusteltu tuen rahoituslähteeseen liittyvän ohjelman tavoitteiden ja vaikuttavuuden kannalta. Rahoituslain 37 §:ssä on säädetty tuen myöntämisen esteenä siitä, että hanke tai tuen saaja ei täytä siihen sovellettavia yleisasetuksen 67 artiklassa tarkoitettuja seurantakomitean hyväksymiä ja hallintoviranomaisen vahvistamia yleisiä valintaperusteita. Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman 2021−2027 yleisissä valintaperusteissa on edellytyksenä, että hakemuksessa kuvatun hankkeen toimenpiteet kuuluvat sen rahaston säädösten soveltamisalan piiriin, josta tukea haetaan. Hankkeen toimenpiteet voidaan kohdentaa yleisasetuksen liitteessä mainittuun tukitoimityyppiin ja tuettava toiminta on ohjelman erityistavoitteen mukaista. Hankkeen ohjelmanmukaisuutta arvioidaan hankkeiden valintamenettelyn yhteydessä myös ohjelman erityistavoitekohtaisten erityisten valintaperusteiden mukaisesti.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan hankkeen kustannusten tukikelpoisuuden edellytyksenä olisi, että ne ovat hanketta koskevan tukipäätöksen mukaisia. Tukipäätös sisältää sen liitteenä hyväksytyn hankesuunnitelman. Tukipäätöksestä säädetään rahoituslain nojalla rahoitettavien hankkeiden osalta mainitun lain 20 §:ssä. Lisäksi kaikkiin Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettavien hankkeiden tukipäätöksiin sovelletaan rahoituslain 39 §:ää niihin sovellettavan tukilainsäädännön lisäksi. Hanketta koskeva tukipäätös perustuu hyväksyttyyn hankesuunnitelmaan, jossa hankkeen toteuttaminen kuvataan niin yksityiskohtaisesti, että välittävä toimielin voi arvioida hankkeessa tarvittavien kustannusten laadun, määrän ja hankkeen kustannusten korvaamiseen sovellettavan kustannusmallin.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan kustannukset ovat tukikelpoisia, jos ne ovat aiheutuneet sen jälkeen, kun tukihakemus on tullut vireille. Poikkeuksena olisivat 11 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetut prosenttimääräisellä korvauksella korvattavat investointihankkeen esivalmistelun kustannukset, viranomaismaksut, ympäristö- ja ilmastovaikutusten arvioinnin kustannukset ja muut vastaavat kustannukset.

Pykälän 1 momentin 4 kohtaan ehdotetaan otettavaksi säännös siitä, että hankkeen kustannukset ovat tukikelpoisia, jos ne ovat aiheutuneet hanketta koskevan tukipäätöksen mukaisena toteuttamisaikana. Hankkeen toteuttamisaika voi alkaa aikaisintaan siitä, kun hakemus on tullut vireille jättämällä se EURA 2021 -järjestelmässä viranomaiskäsittelyyn. Asian vireilletulosta säädetään hallintolain (434/2003) 20 §:ssä. Rahoituslain 19 §:n mukaan tukea on haettava ennen hankkeen aloittamista. Tukea haetaan sähköisesti siten kuin rahoituslain 51 ja 52 §:ssä säädetään. Toimivaltaisen välittävän toimielimen on hyväksyttävä hankkeen toteuttamisaika tukipäätöksellä. Poikkeuksen edellytykseen kustannusten aiheutumisesta hanketta koskevan tukipäätöksen mukaisena toteuttamisaikana muodostavat toimivaltaisen välittävän toimielimen edellyttämästä hankkeen tilintarkastuksesta johtuvat kustannukset, jotka ovat tukikelpoisia, vaikka ne aiheutuisivat vasta hankkeen päätöksessä määrätyn toteuttamisajan jälkeen. Mikäli välittävä toimielin edellyttää, että hankkeen tuen saaja teettää hankkeeseen tilintarkastuksen, sitä koskevat ehdot on otettava hankkeen tukipäätökseen rahoituslain 20 §:n mukaisesti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että jos kustannukset korvataan 3 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen, kustannusten tukikelpoisuuden edellytyksenä on lisäksi, että ne ovat tuen maksamista koskevan hakemuksen jättämiseen mennessä tuen saajan tosiasiallisesti maksamia, osoitettavissa hankekohtaisesti pidetyn kirjanpidon tositteilla

ja ilmoitetut kustannukset vastaavat tuen saajan hallussa olevaa kirjanpitoaineistoa ja tositteita. Säännös olisi aiempaa sääntelyä vastaava, eikä se koskisi yksinkertaistetuilla kustannusmalleilla korvattavia kustannuksia. Yleisasetuksen 68 artiklan 1a kohdan i alakohdan mukaan edellytyksenä on, että tuen saajat pitävät erillistä kirjanpitoa tai erillisellä hankekohtaisella kirjanpitokoodilla erotettavissa olevaa kirjanpitoa kaikista hankkeeseen liittyvistä tapahtumista siltä osin kuin kustannukset on tarkoitus korvata yleisasetuksen 48 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen.

5 § Hankkeen tulot

Pykälässä säädettäisiin hankkeen tuloista.

Pykälän 1 momentin mukaan tukikelpoista kustannuksista vähennetään hankkeen toteuttamisaikana tuottamat ja viimeistään hankkeen viimeisen tuen maksamista koskevan hakemuksen jättämiseen mennessä saadut tulot, jollei vähämerkityksistä tukea tai valtiontukea koskevasta lainsäädännöstä muuta johdu.

Vähämerkityksistä tukea tai valtiontukea koskevat poikkeukset tarkoittaisivat käytännössä sitä, että jos tuki olisi myönnetty hankkeen tuen saajalle vähämerkityksisenä tukena tai valtiontukisääntöjen nojalla, ei hankkeesta tuen saajalle kohdistuvia tässä pykälässä tarkoitettuja tuloja tarvitsisi vähentää hankkeesta aiheutuvista tukikelpoisista kustannuksista, koska tulojen tuottaminen on jo huomioitu sovellettavissa vähämerkityksistä tukea tai valtiontukea koskevissa säännöksissä. Jos vähämerkityksinen tuki tai valtiontuki kohdennetaan sekä hankkeen tuen saajalle että hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina osallistuville taloudellista toimintaa harjoittaville yksiköille, ei hankkeesta tuen saajalle kohdistuvia tässä pykälässä tarkoitettuja tuloja tarvitsisi vähentää hankkeesta aiheutuvista tukikelpoisista kustannuksista siltä osin, kuin mainitut tulot syntyvät hankkeen sellaisesta toiminnasta, johon vähämerkityksinen tuki tai valtiontuki on tukipäätöksessä kohdennettu.

Jos myönnetty vähämerkityksinen tuki tai valtiontuki kuitenkin kohdennetaan hankkeessa kokonaisuudessaan hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina osallistuville taloudellista toimintaa harjoittaville yksiköille tai tässä pykälässä tarkoitettuja tuloja syntyy hankkeen muusta kuin sellaisesta toiminnasta johon vähämerkityksinen tuki tai valtiontuki on tukipäätöksessä kohdennettu, olisi tuen saajalle tässä pykälässä tarkoitetut hankkeesta kohdistuvat tulot vähennettävä hankkeen tukikelpoisista kustannuksista.

Vähämerkityksistä tukea ja valtiontukea koskevista poikkeuksista johtuen tulojen vähentämisvelvoitetta ei sovelleta yritystukilain mukaiseen yrityksen kehittämisavustukseen. Pykälää ei sovelleta myöskään mainitun lain mukaiseen toimintaympäristön kehittämisavustukseen silloin, kun avustus myönnetään vähämerkityksisenä tukena.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan hankkeen tuloja olisivat hankkeeseen myönnetyllä tuella hankittujen tai hankkeessa syntyvien ja markkinoille siirtyvien tuotteiden ja palvelujen myynnistä saatavat tulot.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan hankkeen tuloja olisivat hankkeeseen myönnetyllä tuella hankitun koneen tai laitteen käyttöajan luovutuksesta ulkopuoliselle taholle saadut käyttökorvaukset.

Pykälän 2 momentin 3 kohdan mukaan hankkeen tuloja olisivat hankkeen toimitiloista saadut käyttökorvaukset ja vuokratulot.

Pykälän 2 momentin 4 kohdan mukaan hankkeen tuloja olisivat lisäksi hankkeessa järjestetystä maksullisesta seminaarista tai muusta tilaisuudesta saadut osallistumismaksut.

Vaikka tässä pykälässä säädettäisiin nimenomaisesti hankkeen tuloista, selvyyden vuoksi todettakoon erikseen, että tuloina ei pidettäisi yritysten ja muiden yksityisoikeudellisten hanketoiminnan kohderyhmien tai toimintaan osallistuvien organisaatioiden maksamaa osuutta hankkeen rahoituksesta, mukaan lukien yksityisen tuen saajan omarahoitus eli yritysten rahoitusosuus hanketoimintaan. Tuloina ei siten pidettäisi myöskään hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina osallistuvien taloudellista toimintaa harjoittavien yksiköiden maksamaa osuutta sellaisiin hankkeen tukitoimenpiteisiin osallistumisesta, joissa tuki on tukipäätöksessä kohdennettu taloudellista toimintaa harjoittaville yksiköille vähämerkityksisenä tukena. Tällaiset maksuosuudet olisivat hankkeen yksityistä rahoitusosuutta.

Rahoituslain nojalla rahoitettavien hankkeiden osalta tuloista säädetään myös rahoituslain 17, 19 ja 27 §:ssä.

Rahoituslain 17 §:n 3 momentin mukaan hankkeen hyväksyttävinä kustannuksina pidetään todellisia, tarpeellisia ja määrältään kohtuullisia tai valtioneuvoston asetuksella säädettävän kustannusmallin taikka rahoitusmuodon mukaisia kustannuksia, joista on vähennetty hankkeen tuottamat ja viimeistään viimeisen maksamista koskevan hakemuksen jättämiseen mennessä saadut tulot.

Rahoituslain 19 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan tukihakemukseen on liitettävä arvio hankkeen toteuttamisaikana tuottamista tuloista, jollei vähämerkityksistä tukea tai valtiontukea koskevasta lainsäädännöstä muuta johdu.

Rahoituslain 27 §:n mukaan tuen saajan on ilmoitettava maksamista koskevassa hakemuksessa hankkeen toteuttamisaikana tuottamat tulot, ellei vähämerkityksistä tukea tai valtiontukea koskevasta lainsäädännöstä muuta johdu.

2 luku Palkkakustannusten tukikelpoisuus ja yksinkertaistetut kustannusmallit

6 § Palkkakustannukset

Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännös palkkakustannusten korvausperusteista. Tässä pykälässä säädettäisiin palkkakustannusten tukikelpoisuutta koskevista yleisistä periaatteista. Tämän pykälän lisäksi palkkakustannuksiin sekä lakiin taikka virka- tai työehtosopimukseen perustuviin kustannuksiin sovellettavista kustannusmalleista säädettäisiin tarkemmin 7 ja 8 §:ssä. Euroopan komission yksinkertaistettujen kustannusmallien käytön laajentamistavoitteen mukaisesti palkkakustannusten korvaamiseen Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman hankkeissa käytettäisiin kokonaan tai osittain yksinkertaistettuja kustannusmalleja. Palkkakustannukset ovat muissa kuin investointihankkeissa usein suurin hankkeesta aiheutuva kustannuserä ja niillä on merkittävää vaikutusta myös 9, 10 ja 12 §:ssä tarkoitettujen prosenttimääräisenä korvattavien kustannusten laskentaan, joten palkkojen tukikelpoisuuden tarkka määrittely on tärkeää.

Pykälän 1 momentin mukaan tukikelpoisina palkkakustannuksina voitaisiin hyväksyä tuen saajalle tukipäätöksen mukaisen hankehenkilöstön hankkeen toteuttamiseksi tarpeellisesta työstä aiheutuneet palkkakustannukset sekä lakiin taikka virka- tai työehtosopimukseen perustuvat kustannukset. Tämä tarkoittaa sitä, että välittävälle toimielimelle on jo tukihakemuksen yhteydessä toimitettava sellaiset tiedot suunnitellun työn sisällöstä, että viranomainen voi arvioida työn tarpeellisuuden hankkeen toteuttamisen kannalta. Edelleen momentin mukaan palkkakustannusten tukikelpoisuuden edellytyksenä olisi aiemman sääntelyn tapaan, että henkilöllä on kirjallinen tehtävänkuvaus, jonka perusteella välittävä toimielin arvioi tehtävien tarpeellisuuden hankkeen kannalta. Hakijan on esitettävä tukihakemuksen yhteydessä tiiviit kuvaukset hankkeelle suunnitellun hankehenkilöstön tehtävänkuvista sekä perustelut sille, miksi tehtävät ja niistä aiheutuvat kustannukset ovat tarpeellisia hankkeelle. Hankkeesta aiheutuvia palkkakustannuksia voivat olla esimerkiksi hankepäällikön ja hankesihteerin palkkakustannukset.

Pykälän 2 momentin mukaan palkkakustannukset olisivat tukikelpoisia vain siltä osin kuin ne eivät ylitä tuen saajan vastaavasta tehtäväluokasta tai vastaavan tasoisista tehtävistä yleisesti maksaman palkan määrää. Tuen saajan olisi osoitettava tukihakemuksen yhteydessä, että hankkeelle kohdennettavat palkkakustannukset ovat yhdenmukaisia vastaavan tehtäväluokan tai vastaavan tasoisten tehtävien kanssa. Tarkoituksena ei ole rajata tuensaajaorganisaation työntekijälle maksaman palkan määrää vaan ainoastaan rajoittaa tukikelpoiseksi hyväksyttävää osuutta palkkakustannuksista, mikä vastaisi aiempaa sääntelyä. Tukikelpoisten palkkakustannusten kohtuullisuudesta säädetään ESR-hankkeiden osalta myös ESR -asetuksen 14 artiklan 4 kohdassa. Tukikelpoisia eivät olisi tulospalkkiot, luontoisedut, bonukset ja muut niihin rinnastettavat työnantajan vapaaehtoisesti maksamat tai hanketyöhön liittymättömät erät. Myös tämä vastaisi aiempaa sääntelyä ja käytäntöä.

Pykälän 3 momentin mukaan hyväksyttävät palkkakustannukset voitaisiin korvata hankkeen tuen saajalle joko 7 §:n mukaisesti yksikkökustannuksina tai 8 §:n mukaisesti siten, että palkkakustannukset ilman sivukuluja

korvataan tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen ja lakiin perustuvat työnantajan sivukulut ja virka- tai työehtosopimukseen perustuvat lomarahat keskimääräisenä prosenttimääräisenä osuutena välittömistä palkkakustannuksista. Palkkakustannuksilla ilman sivukuluja tarkoitettaisiin tämän asetuksen mukaisia tukikelpoisia palkkakustannuksia ilman lakiin perustuvia työnantajan sivukuluja ja virka- tai työehtosopimukseen perustuvia lomarahoja.

Välittävän toimielimen olisi läpinäkyvyyden ja tasapuolisen kohtelun periaatetta noudattaen julkaistava käytettävissä olevat palkkakustannusten kustannusmallit etukäteen hakuilmoituksessa ja -ohjeissa. Välittävä toimielin tekee päätöksen hankkeessa sovellettavasta, joko 7 §:n tai 8 §:n mukaisesta, palkkakustannusten kustannusmallista 3 §:n mukaisesti tukipäätöksessä. Tukipäätöksen mukaista kustannusmallia sovellettaisiin hankkeeseen koko sen toteuttamisajan. Ohjelmakautta 2021-2027 koskevan yritystukilain nojalla rahoitettavissa yrityksen kehittämisavustuksissa ja toimintaympäristön kehittämisavustuksissa sovellettaisiin aina 7 §:n mukaista palkkakustannusten kustannusmallia.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan täsmennettäväksi osa-aikaisesti tai lyhytaikaisesti hankkeelle työskentelevien henkilöiden palkan tukikelpoisuutta. Lyhytaikaisia, ostopalvelun luonteisia palkkakustannuksia ja korvauksia ei ole aiemmankaan tukikelpoisuussääntelyn mukaan luettu hankehenkilöstön palkkakustannuksiin. Selkeyden vuoksi ehdotetaan säädettäväksi vähimmäistyöaikaosuudesta. Momentissa ehdotetaan, että silloin, jos hankkeen toteuttamiseksi tehtävä työ vie vain osan henkilön työajasta tai henkilö työskentelee lyhytaikaisesti hankkeessa, palkkakustannusten tukemisen edellytyksenä olisi, että hankesuunnitelmassa arvioitu ja tukipäätöksessä hyväksytty hanketta koskeva työaikaosuus olisi vähintään 20 prosenttia vuotuisesta työajasta.

Perustellusta syystä välittävä toimielin voisi tukipäätöksessä hyväksyä prosentuaalisesti pienemmän työaikaosuuden, joka ei kuitenkaan saisi olla vähemmän kuin 10 prosenttia vuotuisesta työajasta. Näin ollen tukikelpoiseksi voitaisiin perustellusta syystä hyväksyä tiettyyn hankkeen vaiheeseen olennaisesti liittyvän henkilön työpanoksesta aiheutuva palkkakustannus, jos edellä tarkoitettua henkilön työpanosta ei olisi tarkoituksenmukaista hankkia ulkopuolisena ostopalveluna. Kyse voisi olla esimerkiksi tilanteista, joissa hankkeessa olisi lyhytaikainen tarve asiantuntijanäkemykselle, jota olisi saatavissa hankkeen tuen saajan omassa organisaatiossa laadullisesti riittävänä. Kyse voisi olla myös tuotteen tai palvelun testaamisesta, laadun varmistuksesta, kehittämisestä tai rakentamisesta taikka julkaisun laadinnasta. Kyseisen henkilön työpanos voisi kohdistua esimerkiksi kolmivuotisessa hankkeessa myös vain yhdelle hankkeen toimintavuodelle. Jos hankkeen toteuttamisaika on alle 12 kuukautta, edellä tarkoitettu vähimmäistyötyöaikaosuus on suhteutettava hankkeen toteuttamisaikaan.

Vähimmäistyöaikaosuutta koskevaa säännöstä sovellettaisiin molemmissa 3 momentin mukaisissa palkkakustannusten korvausvaihtoehdoissa. Tarkoituksena on yksinkertaistaa palkkakustannusten käsittelyä. Pienet ja lyhytaikaiset työpanokset olisi tarkoitettu korvattavaksi prosenttimääräisellä flat rate -osuudella.

Pykälän 5 momenttiin ehdotetaan otettavaksi uusi yleisasetuksen 50 artiklan 5 kohtaan perustuva säännös, jonka tarkoituksena on yksinkertaistaa osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden palkkakustannusten käsittelyä. Momentin mukaan osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden palkkakustannukset olisi laskettava yleisasetuksen 50 artiklan 5 kohdassa tarkoitetulla tavalla prosenttiosuutena tukikelpoisista 7 tai 8 §:n mukaisesti korvattavista palkkakustannuksista hankkeeseen kuukausittain käytettävän kiinteän työaikaosuuden perusteella.

Tuen saajan olisi laadittava edellä tarkoitetusta osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden työaikaosuudesta asiakirja, jolla tuen saaja vahvistaa työntekijäkohtaisen kiinteän prosenttiosuuden. Tuen saajan olisi toimitettava vahvistamansa asiakirja osana tukihakemustaan välittävälle toimielimelle. Välittävä toimielin hyväksyy kiinteän työaikaosuuden tukipäätöksellä. Tuen saajalla ei olisi yleisasetukseen 50 artiklan 5 kohtaan perustuen velvollisuutta ottaa käyttöön erillistä työaikakirjanpitoa osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden palkkakustannusten tukikelpoisuuden todentamiseksi.

Tuen saajan olisi kiinnitettävä erityistä huomiota tuen maksamista koskevien hakemusten yhteydessä toimitettavien hankkeen seurantaraporttien ja loppuraportin sisällölliseen kattavuuteen, jotta välittävä toimielimen voisi konkreettisesti seurata ja varmistua hankkeen etenemisestä sekä laadullisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Edellä mainitun kiinteän osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden työaikaosuuden olisi perustuttava työntekijän koko hankkeen aikana hankkeelle tekemän työn arvioituun keskimääräiseen prosenttiosuuteen. Todellinen työaika voisi kuitenkin vaihdella maksatuskausien välillä. Välittävä toimielin hyväksyisi kiinteän työaikaosuuden tukipäätöksellä. Edellä tarkoitettu tuen saajan vahvistama asiakirja, jonka välittävä toimielin on tukipäätöksellään hyväksynyt, olisi voimassa aina kulloinkin voimassaolevassa muodossaan. Mikäli prosenttiosuus muuttuu hankkeen toteuttamisaikana, tuen saajan olisi toimitettava päivitetyt tiedot ja muutoshakemus välittävälle toimielimelle.

7 § Palkkakustannusten yksikkökustannusmalli

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi palkkakustannusten yksikkökustannusmallista. Ehdotettava malli perustuu yleisasetuksen 50 artiklan 2 kohdan a alakohtaan. Kyseessä on aiempaan kansalliseen tukikelpoisuussääntelyyn nähden kokonaan uusi säännös.

Pykälän 1 momentin mukaan välittävä toimielin voisi päättää, että hankkeen palkkakustannukset korvataan tuntiperusteisella yksikkökustannusmallilla. Yleisasetuksen 50 artiklan 2 kohdan a alakohdan perusteella tuntiperusteinen yksikkökustannus laskettaisiin jakamalla viimeisimmät asiakirjoihin perustuvat vuotuiset bruttotyövoimakustannukset 1720 tunnilla, riippumatta työntekijöiden todellisista vuosittaisista työtuntimääristä.

Esimerkiksi, jos 100 prosentin työaikaosuutta vastaava vuotuinen bruttotyövoimakustannus olisi 36 000 euroa, yksikkökustannus saataisiin jakamalla 36 000 euroa 1720 tunnilla. Yksikkökustannus olisi tällöin 20,93 euroa.

Jos kyseessä olisi aiemmin organisaatiossa osa-aikaisena työskennellyt henkilö eikä saatavilla olisi suoraan 100 prosentin työaikaosuutta vastaavaa vuotuista bruttotyövoimakustannusta, olisi bruttotyövoimakustannus ennen yksikkökustannuksen laskentaa mukautettava 100 prosentin työaikaosuutta vastaavaksi. Esimerkiksi, jos henkilö olisi edellisen 12 kuukauden jakson työskennellyt tuen saajaorganisaatioissa 50 prosentin säännöllisellä työajalla ja 50 prosentin työaikaosuutta vastaava vuotuinen bruttotyövoimakustannus olisi 18 000 euroa, tästä johdettu laskennan perustaksi otettava 100 prosentin työaikaosuutta vastaavaa vuotuinen bruttotyövoimakustannus olisi 36 000 euroa. Yksikkökustannus saataisiin jakamalla 36 000 euroa 1720 tunnilla. Yksikkökustannus olisi tällöin 20,93 euroa. Perusteluissa on jäljempänä kuvattu tarkemmin vuotuisen bruttotyövoimakustannuksen määrittämisen tapoja.

Pykälän 2 momentin mukaan tuen hakijan olisi osoitettava tukihakemuksen yhteydessä palkkalaskelmalla tai muulla vastaavalla asiakirjalla viimeisin vuotuinen bruttotyövoimakustannus palkkakustannusten osalta ilman sivukuluja. Edellä mainitun palkkalaskelman sijaan voitaisiin hyväksyä muu vastaava asiakirja, joka välittävän toimielimen harkinnan mukaan sisältää riittävät tiedot yksikkökustannuksen laskemiseksi ja sen osoittamiseksi, että bruttotyövoimakustannukseen sisältyy ainoastaan tässä asetuksessa tarkoitettuja tukikelpoisia kustannuksia.

Viimeisin vuotuinen bruttotyövoimakustannus olisi osoitettava kunkin hankehenkilöstöön esitetyn tehtävän osalta erikseen. Vuotuisiin bruttotyövoimakustannuksiin laskettaisiin mukaan myös vuosiloma-ajan ja vapaajaksojen palkka. Momentin mukaan lakiin perustuvat työnantajan sivukulut ja virka- tai työehtosopimukseen perustuvat lomarahat laskettaisiin vuotuisia bruttotyövoimakustannuksia määritettäessä 8 §:ssä tarkoitettuna keskimääräisenä prosenttimääräisenä osuutena palkkakustannuksista ilman sivukuluja. Siten hakijan ei tulisi erikseen osoittaa työnantajan sivukulujen ja lomarahan osuutta bruttotyövoimakustannuksista. Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman tietojärjestelmä (EURA 2021 -järjestelmä) laskisi 8 §:ssä tarkoitetun sivukulujen ja lomarahan prosenttimääräisen osuuden tuen hakijan tukihakemuksessa ilmoittamien palkkakustannusten perusteella. Tarkoituksena on tällä tavoin yksinkertaistaa bruttotyövoimakustannusten määrittelyä. Palkkalaskelmasta tai muusta välittävän toimielimen arvion mukaan riittävät tiedot sisältävästä asiakirjasta

tulisi selkeästi käydä ilmi, että vuotuisiin bruttotyövoimakustannuksiin ei sisälly 8 §:ssä tarkoitettuna keskimääräisenä prosenttimääräisenä osuutena laskettavia työnantajan sivukuluja ja lomarahaa, ylityökorvauksia eikä 6 §:ssä tarkoitettuja tulospalkkioita, luontoisetuja, bonuksia ja muita niihin rinnastettavia työnantajan vapaaehtoisesti maksamia tai hanketyöhön liittymättömiä tukikelvottomia eriä.

Viimeisimmät vuotuiset bruttotyövoimakustannukset edellyttävät sitä, että saatavilla on aiemman yhden vuoden viitejakson, eli 12 kuukauden kustannustiedot. Koska yleisasetuksen 50 artiklassa viitataan 'viimeisimpiin' asiakirjoihin perustuviin bruttotyövoimakustannuksiin, kuluvaa vuotta edeltävää kalenterivuotta vanhempia tai tulevaisuuteen perustuvia kustannustietoja ei voitaisi käyttää yksikkökustannusten määrittelyssä. Vuotuisten bruttotyöllisyyskustannusten ei tarvitse kuitenkaan välttämättä liittyä kalenterivuoteen. Kustannustietojen tulisi kattaa täysi 12 kuukauden jakso, joka voi olla tukihakemuksen vireille tuloa edeltävä 12 kuukauden jakso tai tukihakemuksen vireilletuloa edeltävän kalenterivuoden jakso.

Vuotuiset palkkakustannusten bruttotyövoimakustannukset ilman sivukuluja voitaisiin määrittää seuraavilla tavoilla:

1) Vuotuinen palkkakustannusten bruttotyövoimakustannus perustuisi ensisijaisesti kyseisen tehtävän tai henkilön todelliseen palkkaan erityisesti silloin, kun hankkeeseen liittyvää tehtävää hoitava henkilö on jo tiedossa hankehakemusvaiheessa ja kun palkka ei ylitä tuen saajan vastaavasta tehtäväluokasta tai vastaavan tasoisista tehtävistä yleisesti maksaman palkan määrää. Tällöin vuotuinen palkkakustannusten bruttotyövoimakustannus laskettaisiin vain jo toteutuneiden palkkakustannusten perusteella, sillä edellytyksellä, että hankkeessa tehtävän työn tehtäväluokka tai työn vaativuustaso vastaa henkilön aiemmin tekemän työn vaativuutta.

2) Jos vuotuisia palkkakustannusten bruttotyövoimakustannuksia ei olisi saatavilla, ne voidaan yleisasetuksen 50 artiklan 4 kohdan mukaisesti johtaa saatavilla olevista asiakirjoihin perustuvista bruttotyövoimakustannuksista tai työsopimuksesta, jolloin ne on asianmukaisesti mukautettava 12 kuukauden jaksoa vastaaviksi. Näin voitaisiin toimia myös silloin, jos henkilö on työskennellyt tuensaajaorganisaatiossa alle 12 kuukautta tai henkilöllä on ollut edellisen 12 kuukauden aikana paljon palkattomia virkavapaita. Esimerkiksi jos saatavilla olisi vain aiemman 4 kuukauden jakson palkkatiedot, 12 kuukauden palkkakustannusten bruttotyövoimakustannus voitaisiin johtaa saatavilla olevista tiedoista siten, että myös loma-ajan tai opetushenkilöstön vapaajaksojen palkan osuus lasketaan mukaan. Mukauttamista voidaan käyttää myös esimerkiksi sellaisissa tapauksissa, joissa henkilön työaikaosuus muuttuu aikaisemman 12 kuukauden jakson tilanteesta. Esimerkiksi, jos henkilö on edellisen 12 kuukauden jakson työskennellyt tuen saajaorganisaatioissa 50 prosentin säännöllisellä työajalla ja henkilö työskentelisi hankkeen toteutuksen aikana 100 prosentin työajalla, voidaan 100 prosentin työaikaa koskeva palkkakustannusten bruttotyövoimakustannus johtaa saatavilla olevista tiedoista.

3) Jos tehtävää hoitava henkilö ei olisi tiedossa vielä hankehakemusvaiheessa taikka henkilön tehtäväluokka tai työn vaativuustaso muuttuu, vuotuinen palkkakustannusten bruttotyövoimakustannus voitaisiin laskea myös saman palkkaluokan työntekijöiden tai vähintään kolmen vastaavan tehtävän palkkakustannusten keskiarvona. Hakijan tulisi toimittaa todentavat asiakirjat kaikkien niiden työntekijöiden palkkakustannusten bruttotyövoimakustannusten osalta, joiden perusteella keskiarvo on laskettu. Palkkatietojen toimittamiseen on oltava niiden työntekijöiden suostumus, joita tiedot koskevat.

4) Jos hankkeelle tehtävään työhön palkattaisiin täysin uusi henkilö, jonka palkkakustannuksille ei olisi selkeää vertailukohtaa, voitaisiin vuotuinen palkkakustannusten bruttotyövoimakustannus laskea keskiarvona vähintään kolmesta riittävän lähellä olevasta vastaavasta palkkakustannuksesta. Tällöin hakijan on toimitettava todentavat asiakirjat kaikkien niiden työntekijöiden palkkakustannusten bruttotyövoimakustannusten osalta, joiden perusteella keskiarvo on laskettu. Palkkatietojen toimittamiseen on oltava niiden työntekijöiden suostumus, joita tiedot koskevat.

5) Mikäli organisaatiossa ei olisi palkkakustannuksille selkeitä vertailukohtia tai muut työntekijät, joita keskiarvon määrittämiseksi tarvittavat palkkatiedot koskevat, eivät anna suostumustaan tietojen toimittamiselle, vuotuisten bruttotyövoimakustannusten määrittämiseen voitaisiin tarvittaessa käyttää myös alan työehtosopimuksen mukaista tehtävän palkkaa, ammattiliittojen palkkasuosituksia tai virallista tilastoa.

Tarvittaessa edellä esitettyjä palkkakustannusten bruttotyövoimakustannusten laskentatapoja voitaisiin myös yhdistää asianmukaisen keskiarvon määrittämiseksi.

Viimeisimpiä vuotuisia palkkakustannusten bruttotyövoimakustannuksia määriteltäessä sovellettaisiin, mitä tukikelpoisista palkkakustannuksista yleisesti säädetään tämän asetuksen 6 §:ssä. Tämä tarkoittaa sitä, että myös palkkojen kohtuullisuutta koskevaa säännöstä sovellettaisiin tuntihinnan määrittelyyn. Bruttotyövoimakustannuksia määriteltäessä vuotuiset palkkakustannukset olisivat hyväksyttäviä 6 §:n mukaisesti vain siltä osin kuin ne eivät ylitä tuen saajan vastaavasta tehtäväluokasta tai vastaavan tasoisista tehtävistä yleisesti maksaman palkan määrää. Tukipäätöksen perustana olisi tuntiperusteinen yksikkökustannus ja arvio tunneista. Valittua palkkakustannusmallia ei voisi muuttaa kesken hankkeen toteuttamisajan.

Pykälän 3 momentin mukaan palkkakustannusten yksikkökustannusmallia sovellettaessa palkkakustannusten tukikelpoisuuden edellytyksenä olisi, että tuen saajan on pidettävä kaikkien kokoaikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden osalta työaikakirjanpitoa, josta ilmenee hankkeen toteuttamiseksi tehty työ tunteina ja työn tekemisen ajankohta. Työaikakirjanpidon olisi oltava todennettavissa olevalla tavalla työntekijän ja työnantajan hyväksymä. Hyväksynnällä tarkoitetaan myös hyväksymistä sähköisellä allekirjoituksella, jos se on tuen saajan organisaatiossa käytössä. Työaikakirjanpidon raportti kyseiseltä jaksolta on toimitettava tuen maksamista koskevan hakemuksen liitteinä. Työaikakirjanpito vaadittaisiin kokoaikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden osalta. Työaikakirjanpito olisi tärkein kokoaikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden palkkakustannusten todentamisen väline yksikkökustannusmallissa.

Edelleen 3 momentissa säädettäisiin siitä, että kokoaikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden osalta tukikelpoisten yksikkökustannusten laskentaan olisi käytettävä vain työskenneltyjä tunteja. Vuosiloman ja opetushenkilöstön vapaajaksojen kustannukset sisältyisivät jo tuntihinnan laskentaan.

Pykälän 4 momentin mukaan osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden osalta tukikelpoiset yksikkökustannukset on laskettava 6 §:n 5 momentissa tarkoitetun hankkeen tukipäätöksen yhteydessä vahvistetun hankkeeseen kuukausittain käytettävän kiinteän työaikaosuuden perusteella.

Esimerkiksi, jos hankkeen tukipäätöksen yhteydessä vahvistettu osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevän henkilön hankkeeseen kuukausittain käytettävä kiinteä työaikaosuus olisi 20 prosenttia ja yksikkökustannus 20,93 euroa, laskettaisiin hankkeelle kuukausittain kohdennettavat tukikelpoiset yksikkökustannukset jakamalla kiinteän työaikaosuuden perusteella laskettu vuosittainen työaikaosuus 12 kuukaudella (1720 h x 20 % / 12 kk). Hankkeelle kohdennettaisiin tällöin kuukausittain 29 tuntia vastaavat yksikkökustannukset (29 x 20,93 €= 606,97 €). [Huom. Esimerkki on tässä vaiheessa suuntaa antava; EURA 2021 -järjestelmässä käytettävät pyöristyssäännöt tarkistetaan erikseen].

Tuen saajalla ei olisi yleisasetukseen 50 artiklan 5 kohtaan ja tämän asetuksen 6 §:n 5 momenttiin perustuen velvollisuutta ottaa käyttöön erillistä työaikakirjanpitoa osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden palkkakustannusten tukikelpoisuuden todentamiseksi.

Tuen saajan olisi kuitenkin kiinnitettävä erityistä huomiota tuen maksamista koskevien hakemusten yhteydessä toimitettavien hankkeen seurantaraporttien ja loppuraportin sisällölliseen kattavuuteen, jotta välittävä toimielimen voisi konkreettisesti seurata ja varmistua hankkeen etenemisestä sekä laadullisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Yksikkökustannusmallia sovellettaessa hankkeen tosiasiallisia palkkakustannuksia ei todennettaisi hankkeen kirjanpidon otteella.

Pykälän 5 momentin mukaan sairausloman ajan ja perhevapaan ajan tunteja voitaisiin käyttää tukikelpoisten yksikkökustannusten laskentaan vain siltä osin kuin tuen saaja ei ole saanut tai ei ole oikeutettu saamaan niihin korvausta muualta. Olisi erityisesti huomioitava, että yksikkökustannusmallissa lasketaan tukikelpoisia yksiköitä, eli tässä tapauksessa tunteja tosiasiallisten kustannusten sijaan. Tukikelpoisten yksikkökustannusten laskentaan voitaisiin käyttää vain sellaisia tunteja, joiden osalta tuen saaja ei ole saanut tai ei ole oikeutettu saamaan niihin korvausta muualta [EGESIF Guidance on SCOs 2014-2020, draft revised edition.] Vanhempainpäivärahalla tarkoitetaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 1 luvun 4 §:n mukaan erityisäitiys-, äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaa sekä osittaista vanhempainrahaa. Jos työnantaja maksaa palkkaa työntekijänsä perhevapaan ajalta, Kansaneläkelaitos (Kela) voi tietyin kriteerein maksaa vanhempainpäivärahan työnantajalle. Työnantajalla on mahdollisuus hakea tietyin kriteerein korvausta myös perhevapaakustannuksista, jotka aiheutuvat työnantajalle naispuolisen työntekijän vanhemmuudesta.

Kokoaikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevän henkilön sairausloma-ajan osalta maksuun voitaisiin hakea enintään omavastuuaikaa vastaavien tuntien perusteella lasketut yksikkökustannukset. Sairauspäivärahan omavastuuajasta säädetään sairausvakuutuslain 8 luvussa. Sairauspäivärahan omavastuuajasta sekä myös perhevapaista on saatavilla lisätietoa Kelan internet -sivustolla.

Osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevän henkilön sairausloman ajan osalta maksuun voitaisiin hakea yksikkökustannukset vastaavalla periaatteella kuin kokoaikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevän henkilön osalta. Osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden osalta hankkeen tukipäätöksen yhteydessä on vahvistettava hankkeeseen kuukausittain käytettävä 6 §:n 5 momentissa tarkoitettu kiinteä työaikaosuus. Kiinteän työaikaosuuden perusteella lasketaan kuukausittain hankkeelle kohdennettavat työtunnit. Kohdennetuista tunneista olisi kuitenkin vähennettävä sellaiset tunnit, joihin tuen saaja on oikeutettu saamaan Kela-korvausta.

Sellaiset tunnit, joihin tuen saaja on oikeutettu saamaan korvausta muualta, voitaisiin vähentää tuen maksamista koskevasta hakemuksesta jo ennalta ennen korvauksen saamista, siltä osin kuin se on luotettavasti mahdollista.

Hankkeelle kohdennetut sairausloman ajan ja perhevapaan ajan tunnit lasketaan mukaan pykälän 6 momentissa tarkoitettuun hankkeen toimintavuosikohtaiseen hyväksyttävien työtuntien enimmäismäärään, jota ei voi ylittää edellä mainittujen poissaolojaksojen vuoksi. Jos tehtävää hoitaa sairausloman tai perhevapaan aikana sijainen, tukikelpoisina kustannuksina voidaan hyväksyä vain yhden henkilön palkkakustannukset, eli joko sijaisen tai sairauslomalla taikka perhevapaalla olevan henkilön palkkakustannukset.

Pykälän 6 momentin mukaan hyväksyttävien työtuntien määrä ei saa tiettynä hankkeen toimintavuotena ylittää kokoaikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden osalta 1720 tuntia ja osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden osalta 1720 tunnista tukipäätöksessä hyväksyttyä hanketta koskevan työn osa-aikaisuutta vastaavalla prosenttiosuudella laskettua tuntimäärää. Säännös perustuu yleisasetuksen 50 artiklan 3 kohtaan. Enimmäistuntimäärän ylittävistä työtunneista aiheutuneisiin palkkakustannuksiin ei maksettaisi tukea.

Esimerkiksi, jos henkilö työskentelee 50 prosentin työaikaosuudella hankkeelle, käytettäisiin tämän henkilön osalta 860 tunnin toimintavuosikohtaista enimmäistuntimäärää. Selvyyden vuoksi todettakoon, että edellä mainitut Kela-korvaukset vähentävät osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevän henkilön kiinteän työaikaosuuden perusteella laskettuja hankkeelle kuukausittain kohdennettavia tukikelpoisia yksikkökustannuksia, jolloin vuosittainen enimmäistuntimäärä ei täyty.

Toimintavuodella tarkoitettaisiin hankkeen aloituspäivämäärästä seuraavaa yhden vuoden mittaista viitejaksoa eli 12 kuukauden peräkkäistä jaksoa ja sitä seuraavia 12 kuukauden jaksoja. Jos hankkeen toteuttamisaika tai

viimeinen toimintavuosi on alle 12 kuukautta, työtuntien enimmäismäärä suhteutetaan kuukausien määrään. Esimerkiksi kokoaikaisesti hankkeelle työskentelevän henkilön osalta hyväksyttävien työtuntien enimmäismäärä hankkeessa, jonka toteuttamisaika on yhdeksän kuukautta, olisi 1290.

Pykälän 7 momentin mukaan välittävä toimielin voisi tuen saajan muutoshakemuksesta ja tuen saajan esittämästä perustellusta syystä muuttaa tuntiperusteista yksikkökustannusta, jos muutos yksikkökustannuksen perusteena olevissa vuotuisissa palkkakustannusten bruttotyövoimakustannuksissa ilman sivukuluja olisi yli kymmenen prosenttia tukihakemuksessa ilmoitetusta ja tukipäätöksellä vahvistetusta määrästä. Tarkoituksena on, että palkan merkittävästi muuttuessa voitaisiin yksikkökustannus laskea uudestaan. Tämä edellyttäisi kuitenkin aina tuen saajalta muutoshakemusta perusteluineen sekä välittävän toimielimen harkintaa. Henkilön vaihtuessa tukipäätöksellä hankehenkilöstöön hyväksytyssä tehtävässä, yksikkökustannuksen tarkistus olisi mahdollista, mikäli hakemuksessa ilmoitettuihin ja tukipäätöksellä hyväksyttyihin palkkakustannusten bruttotyövoimakustannuksiin ilman sivukuluja tulisi yli kymmenen prosentin muutos aiempaan verrattuna. Tällöinkin yksikkökustannuksen tarkistus edellyttäisi välittävän toimielimen harkintaa ja muutospäätöstä. Uusi yksikkökustannus olisi voimassa aikaisintaan muutoshakemuksen vireille tulosta alkaen.

8 § Palkkakustannusten korvaaminen tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen sekä prosenttimääräinen korvaus palkkakustannusten sivukuluista

Tässä pykälässä säädettäisiin palkkakustannusten korvaustavasta, jota käytettäisiin kun 7 §:n mukaista palkkakustannusten yksikkökustannusmallia ei sovelleta hankkeessa. Pykälässä tarkoitetussa palkkakustannusten korvaamisen mallissa yhdistetään palkkakustannusten mukaan lukien vuosiloma-ajan ja vapaajaksojen palkkojen korvaaminen tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen sekä yksinkertaistetulla kustannusmallilla korvattavat lakiin perustuvat työantajan sivukulut ja virka- tai työehtosopimukseen perustuvat lomarahat. Ohjelmakautta 2021−2027 koskevan yritystukilain nojalla rahoitettavissa yrityksen kehittämisavustuksissa ja toimintaympäristön kehittämisavustuksissa sovellettaisiin aina tässä pykälässä tarkoitettua palkkakustannusten korvaustapaa.

Pykälän 1 momentin mukaan välittävä toimielin voisi päättää, että hankkeen palkkakustannukset ilman sivukuluja korvataan tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen. Palkkakustannuksilla ilman sivukuluja tarkoitettaisiin tämän asetuksen mukaisia tukikelpoisia palkkakustannuksia ilman lakiin perustuvia työnantajan sivukuluja ja virka- tai työehtosopimukseen perustuvia lomarahoja. Tällöin lakiin perustuvat työnantajan sivukulut ja virka- tai työehtosopimukseen perustuvat lomarahat korvattaisiin tuen saajalle keskimääräisenä prosenttimääräisenä osuutena palkkakustannuksista ilman sivukuluja. Hallintoviranomainen vahvistaisi edellä tarkoitetut prosenttiosuudet päätöksellään erikseen. Hallintoviranomainen vahvistaisi sovellettavat sivukulujen prosenttiosuudet erikseen ammattikorkeakoulujen opetushenkilöstön, jolle ei työehtosopimuksen perusteella tule maksettavaksi lomarahaa, sekä muun hankehenkilöstön osalta.

Uusia hankkeita koskisivat kulloinkin voimassa olevat vahvistetut prosenttiosuudet. Tällä tarkoitetaan sitä, että hankkeeseen sovellettaisiin koko sen toteuttamisajan tukipäätöksen päätöspäivänä voimassaolevia prosenttiosuuksia.

Pykälän 2 momentin mukaan käytettäessä tässä pykälässä säädettyä palkkakustannusten korvaustapaa, vuosiloma-ajan ja vapaajaksojen palkkakustannukset olisivat tukikelpoisia kustannuksia silloin, kun ne on ansaittu hankkeen tukipäätöksen mukaisena toteuttamisaikana sekä tosiasiallisesti maksettu työntekijälle tuen maksamista koskevan hakemuksen jättämiseen mennessä. Hankkeen tuen saajan olisi voitava osoittaa tuen maksamista koskevaan hakemukseen liitetyllä kirjanpidon otteella, että kustannukset on tosiasiallisesti maksettu hankkeen työntekijälle. Varauksena esitettäviä kustannuksia, joita tuen saaja ei ole vielä tosiasiallisesti maksanut työntekijälle, ei hyväksyttäisi lainkaan. Säännöksen tarkoituksena ei ole rajata muuhun sovellettavaan

lainsäädäntöön, kuten vuosilomalakiin, perustuvia työntekijöiden oikeuksia tai työnantajien velvollisuuksia, vaan ainoastaan rajoittaa tukikelpoiseksi hyväksyttävää osuutta kustannuksista.

Lisäksi momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että sairausloman ajan ja perhevapaan ajan palkkakustannukset olisivat tukikelpoisia siltä osin kuin tuen saaja ei ole saanut tai ei ole oikeutettu saamaan niihin korvausta muualta. Korvausten, jotka tuen saaja on saanut muualta tai joihin tuen saaja olisi oikeutettu, vähentäminen tukikelpoisista tosiasiallisiin kustannuksiin perustuvista kustannuksista vastaa aiempaa tukikelpoisuussääntelyä. Korvaus on vähennettävä ja ainoastaan erotuksen osuus kustannuksista on tukikelpoista. Muualta saatavilla korvauksilla tarkoitetaan tässä tapauksessa erityisesti Kelan työnantajalle maksamia korvauksia ja palautuksia. Korvauksia on käsitelty edellä 7 §:n perusteluissa.

Jos tehtävää hoitaa sairausloman tai perhevapaan aikana sijainen, tukikelpoisina kustannuksina voidaan hyväksyä vain yhden henkilön palkkakustannukset, eli joko sijaisen tai sairauslomalla taikka perhevapaalla olevan henkilön palkkakustannukset.

Tässä pykälässä tarkoitetussa palkkakustannusten korvaustavassa tuen saajalla ei olisi velvollisuutta ottaa käyttöön erillistä työaikakirjanpitoa palkkakustannusten tukikelpoisuuden todentamiseksi kokoaikaisesti eikä osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden osalta. Osa-aikaisesti hanketta koskevaa työtä tekevien henkilöiden osalta asiasta säädetään yleisasetuksen 50 artiklan 5 kohdassa ja tämän asetuksen 6 §:n 5 momentissa.

Tuen saajan olisi kiinnitettävä erityistä huomiota tuen maksamista koskevien hakemusten yhteydessä toimitettavien hankkeen seurantaraporttien ja loppuraportin sisällölliseen kattavuuteen, jotta välittävä toimielimen voisi konkreettisesti seurata ja varmistua hankkeen etenemisestä sekä laadullisten tavoitteiden saavuttamisesta.

9 § Prosenttimääräinen korvaus kehittämishankkeen muista kuin palkkakustannuksista

Pykälässä säädettäisiin kustannusmallista, jossa kaikki muut kehittämishankkeesta aiheutuvat kustannukset kuin hankehenkilöstön palkkakustannukset korvataan summalla, joka on 40 prosenttia 7 §:n mukaisista palkkakustannusten yksikkökustannuksista tai 8 §:n mukaisesti hyväksyttävistä palkkakustannuksista.

Tämän pykälän mukaista prosenttimääräistä korvausta eli flat rate -kustannusmallia sovellettaisiin maakuntien liittojen Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettaviin rahoituslain 9 §:n 1 momentin 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin alueellisen kehittämistuen kehittämishankkeisiin ja b alakohdassa tarkoitettuihin opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluviin kehittämishankkeisiin.

Edelleen tämän pykälän mukaista kustannusmallia sovellettaisiin elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettaviin rahoituslain 12 §:n 1 momentin 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyviin kehittämishankkeisiin ja b alakohdassa tarkoitettuihin liikenteeseen ja infrastruktuuriin liittyviin kehittämishankkeisiin.

Kustannusmallia sovellettaisiin myös elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten Euroopan sosiaalirahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettaviin rahoituslain 12 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin Euroopan sosiaalirahaston varoista ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoista työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyviin kehittämishankkeisiin.

Kustannusmalli perustuu yleisasetuksen 51 artiklan 1 kohtaan. Koska prosenttimääräinen korvaus lasketaan hankehenkilöstön palkkakustannuksista, hankehenkilöstön ja sen palkkojen määrittely on erityisen tärkeää ennen tuen myöntämistä. Palkkakustannuksiin sovellettaisiin asetusehdotuksen 6 §:ää sekä sen lisäksi joko 7 §:ää tai 8 §:ää. Hankehenkilöstön palkkakustannuksiin ei voi sisältyä hankintakustannuksia ulkoistetuista työpalveluista tai muille kuin tukipäätöksen mukaiselle hankehenkilöstölle maksettuja palkkoja tai palkkioita.

Tuen hakijan ja saajan ei tarvitse yksilöidä prosenttimääräisinä hyväksyttäviä kustannuksia hankehakemuksen ja tuen maksamista koskevan hakemuksen yhteydessä eikä myöskään esittää niitä koskevia kirjanpidon tositteita viranomaiselle. Tuen hakijan on kuitenkin kuvattava tukihakemuksen sisällöllisessä kuvauksessa hankkeen toteuttaminen niin yksityiskohtaisesti, että välittävä toimielin voi arvioida hankkeen tarkoituksenmukaisen toteuttamisen. Ostopalveluiden osalta on kuvattava vähintään hankkeessa suunnitellut kynnysarvon ylittävät hankinnat. Tuen saajan olisi varmistettava, että hankkeeseen sisältyy hankkeen tarkoituksenmukaisen toteuttamisen kannalta tarvittavat ja riittävät ostopalvelut, esimerkiksi ulkopuolinen konsultointi sekä mahdollisuuksien mukaan edistettävä innovatiivisia julkisia hankintoja. Tuen saajan olisi myös noudatettava hankkeen viestintää koskevia velvoitteita tukipäätöksen ehtojen mukaisesti ja varattava riittävä osuus hankkeen rahoituksesta viestintätoimenpiteisiin.

Tämän pykälän mukaista prosenttimääräistä korvausta ehdotetaan käytettäväksi ensisijaisena niin kutsuttuna flat rate -kustannusmallina edellä mainituissa rahoituslain 9 §:n 1 momentin 1 kohdan a ja b alakohdassa ja 12 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa kehittämishankkeissa, muissa kuin sellaisissa hankkeissa, jotka soveltuvat rahoitettavaksi tämän asetuksen 15 §:n mukaisella kertakorvausmenettelyllä. Kustannusmallia sovellettaisiin hankkeisiin, joissa on hankehenkilöstön palkkakustannuksia. Ensisijaisuutta koskevista poikkeuksista sellaisten hankkeiden osalta, joissa on erityisen paljon ostopalvelukustannuksia tai matkakustannuksia, säädetään erikseen 10 §:ssä ja 12 §:ssä.

10 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa

Pykälän 1 momentin mukaan välittävä toimielin voisi päättää tuen saajan hakemuksesta, että Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa rahoituslain 9 §:n 1 momentin 1 kohdan a ja b alakohdassa ja 12 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuissa kehittämishankkeissa prosenttimääräisenä korvauksena hyväksytään 7 prosenttia hankkeen 2 momentin mukaisista hyväksyttävistä välittömistä kustannuksista. Kustannusmalli perustuu yleisasetuksen 49 artiklan a alakohtaan.

Tämän pykälän mukaista prosenttimääräistä korvausta eli flat rate -kustannusmallia sovellettaisiin maakuntien liittojen Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettaviin rahoituslain 9 §:n 1 momentin 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin alueellisen kehittämistuen kehittämishankkeisiin ja b alakohdassa tarkoitettuihin opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluviin kehittämishankkeisiin.

Edelleen tämän pykälän mukaista kustannusmallia sovellettaisiin elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettaviin rahoituslain 12 §:n 1 momentin 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyviin kehittämishankkeisiin ja b alakohdassa tarkoitettuihin liikenteeseen ja infrastruktuuriin liittyviin kehittämishankkeisiin.

Mikäli samaan hankkeeseen sisältyy myös investointitoimia, niihin sovellettaisiin tämän asetusehdotuksen 11 §:ää. Tämän pykälän mukaista flat rate -kustannusmallia sovellettaisiin toissijaisena kustannusmallina 9 §:ssä tarkoitettuun 40 prosentin flat rate -malliin nähden. Kustannusmallia sovellettaisiin ensinnäkin hankkeisiin, joissa ei ole lainkaan hankehenkilöstön palkkakustannuksia ja joihin 9 §:ssä tarkoitettu hankehenkilöstön palkkakustannusten perusteella laskettava 40 prosentin flat rate -kustannusmalli ei sen vuoksi sovellu. Lisäksi tämän pykälän mukainen 7 prosentin flat rate -kustannusmalli voitaisiin hyväksyä sellaisiin palkkakustannuksia sisältäviin hankkeisiin, joissa ostopalvelukustannusten tai matkakustannusten osuus on hankkeen sisällöstä johtuvista syistä niin merkittävä, että hankkeen tarkoituksenmukainen toteuttaminen ei olisi mahdollista 9 §:ssä tarkoitettua 40 prosentin flat rate -kustannusmallia käyttäen. Kustannusmallin hyväksymisen edellytyksenä olisi tällöin, että välittävän toimielimen tukipäätöksessä hyväksymässä hankesuunnitelmassa hankkeen ostopalvelukustannukset ovat vähintään 30 prosenttia hankehenkilöstön palkkakustannuksista tai matkakustannukset ovat vähintään 20 prosenttia hankehenkilöstön palkkakustannuksista. Palkkakustannuksiin sovellettaisiin asetusehdotuksen 6 §:ää sekä sen lisäksi joko 7 §:ää tai 8 §:ää.

Pykälän 2 momentissa olisi tyhjentävä luettelo kustannuksista, jotka voidaan korvata välittöminä kustannuksina. Tyhjentävällä luettelolla tarkoitettaisiin, että muita kuin luetteloon kuuluvia kustannuksia ei voida korvata hankkeen välittöminä kustannuksina. Välittömillä kustannuksilla tarkoitettaisiin tässä tapauksessa sekä 3 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti yksikkökustannuksina että mainitun momentin 4 kohdan mukaisesti tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen korvattavia kustannuksia. Yksikkökustannusten todentamiseen sovellettaisiin, mitä tässä asetuksessa asiasta säädetään. Tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen korvattavat kustannukset on todennettava kirjanpidon tositteilla. Niihin sovelletaan yleisasetuksessa ja tässä asetuksessa säädettyjä tukikelpoisuussäännöksiä. Tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen korvattavia kustannuksia ei hyväksytä laskennallisina kustannuksina, vaan kustannusten suora yhteys hankkeeseen on osoitettava kirjanpidon tositteilla.

Välittömällä kustannuksella tarkoitetaan kustannusta, joka liittyy välittömästi hankkeen kohderyhmälle tai hankkeeseen osallistuville organisaatioille kohdennettuihin tai muihin hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisiin hankkeen sisällöllisiin toimenpiteisiin ja on välttämätön hankkeen sisällölliseksi toteuttamiseksi. Tuen saajan organisaatioon tai hankehenkilöstöön liittyvät hallinnolliset kustannukset ovat sen sijaan prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia. Välittömät kustannukset kohdistuvat aina suoraan hankkeeseen, eikä välittömänä kustannuksena voi esittää vain osaksi hankkeeseen kohdistuvia tai jyvitettyjä kuluja taikka tuen saajien väliseen laskutukseen perustuvia kustannuksia.

Momentin 1 kohdan mukaan hankkeen välittöminä kustannuksina voitaisiin hyväksyä 7 §:n mukaiset hankehenkilöstön palkkakustannusten yksikkökustannukset tai 8 §:n mukaiset hyväksyttävät palkkakustannukset. Hankehenkilöstön palkkakustannuksiin sovellettaisiin lisäksi 6 §:ää. Hankehenkilöstön palkkakustannuksiin ei voi sisältyä hankintakustannuksia ulkoistetuista työpalveluista tai muille kuin tukipäätöksen mukaiselle hankehenkilöstölle maksettuja palkkoja tai palkkioita.

Momentin 2 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina voitaisiin hyväksyä hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat ostopalvelut. Ostopalveluina voitaisiin hyväksyä esimerkiksi hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen liittyvistä konsultointi- tai muista asiantuntijapalveluista aiheutuvat kustannukset, jotka ovat osa hankkeen sisällöllisiä hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ja joilla on suora yhteys hankkeen tavoitteisiin. Ostopalveluihin kuuluisivat myös palvelun tuottajan palvelun tarjoamisesta hankkeelle aiheutuvat matkakustannukset sekä esimerkiksi kohderyhmälle järjestetystä tilausbussista tai vuokra-autosta aiheutuvat kustannukset. Hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvina ostopalveluina voitaisiin hyväksyä myös hankkeen kohderyhmälle järjestettäviin koulutuksiin, valmennuksiin, seminaareihin, teemapäiviin tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin liittyvät seminaaripaketit, tilaisuuksien tarjoiluista aiheutuvat kustannukset tai vastaavat ulkopuoliselta ostopalveluna hankittavat järjestelyt. Ostopalveluissa voitaisiin lisäksi hyväksyä hankehenkilöstön osallistumismaksut messuille tai vastaaviin tilaisuuksiin, jos osallistuminen kuuluu hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen, kuten esimerkiksi hankkeen tulosten esittely omalla messuosastolla.

Momentin 3 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina voitaisiin hyväksyä hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset. Tässä kohdassa ei tarkoitettaisi palkkakustannuksia, joita voidaan hyväksyä hankkeen kustannuksiksi ainoastaan 6–8 §:ssä säädetyn mukaisesti tukipäätöksen palkkakustannuksia koskevassa kustannuslajissa.

Momentin 4 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina voitaisiin hyväksyä hankkeen matkakustannukset pois lukien enintään 15 kilometrin etäisyydelle kohdistuvien matkojen matkakustannukset. Hankkeen matkakustannuksina voitaisiin hyväksyä hankehenkilöstön matkakustannusten lisäksi kohderyhmän ja hankkeeseen osallistuvan organisaation edustajan matkakustannuksia ja muita hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömiä matkakustannuksia, joiden on täytettävä 4 §:n mukaiset tukikelpoisuuden edellytykset. Matkustamista koskeva suunnitelma tulisi kuvata hankesuunnitelmassa. Matkakustannuksiin sovellettaisiin lisäksi joko 14 §:ää tai 18 §:ää. Enintään 15 kilometrin etäisyydelle kohdistuvat matkojen matkakustannukset olisivat prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia, eikä niitä voitaisi hyväksyä hankkeen välittöminä kustannuksina.

Momentin 5 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina hyväksyttäisiin välittävän toimielimen tukipäätöksessä edellyttämästä hankkeen tilintarkastuksesta aiheutuvat kustannukset. Mikäli välittävä toimielin edellyttää, että hankkeen tuen saaja teettää hankkeeseen tilintarkastuksen, sitä koskevat ehdot on otettava hankkeen tukipäätökseen rahoituslain 20 §:n mukaisesti.

Momentin 6 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina voitaisiin hyväksyä hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat materiaalit ja tarvikkeet sekä sellaisen koneen ja laitteen enintään 3000 euron hankintakustannukset, jota ei voida pitää investointina. Euromääräinen raja olisi kone- ja laitekohtainen. Koneiden ja laitteiden on oltava hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömiä ja niiden on täytettävä 4 §:n mukaiset tukikelpoisuuden edellytykset.

Pykälän 3 momentin mukaan hankkeen muut kuin 2 momentin mukaiset kustannukset korvataan prosenttimääräisellä korvauksella. Momentissa olisi listaus niistä kustannuksista, jotka ainakin korvattaisiin prosenttimääräisellä korvauksella, eli flat rate -kustannusmallilla. Toisin kuin välittömien kustannusten luettelo 2 momentissa, prosenttimääräisellä korvauksella korvattavien kustannusten luettelo ei olisi tyhjentävä. Tuen saajan ei tarvitse yksilöidä prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia hankehakemuksen ja tuen maksamista koskevan hakemuksen yhteydessä eikä myöskään esittää niitä koskevia kirjanpidon tositteita viranomaiselle.

Momentin 1 kohdan mukaan tällaisiin kustannuksiin kuuluvat hankehenkilöstön työterveyshuollon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset. Koska työterveyskustannuksia ei tällöin erikseen yksilöidä tai todenneta hankkeen tuen maksamista koskevan hakemuksen yhteydessä, tämä tarkoittaa sitä, että myöskään niihin liittyviä Kela-palautuksia ei vähennetä erikseen hankkeen kustannuksista.

Momentin 2 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia olisivat hankehenkilöstön käyttöön varatuista toimitiloista aiheutuvat kustannukset, joilla tarkoitettaisiin erityisesti toimitilojen vuokrakustannuksia sekä muita toimitiloista aiheutuvia kustannuksia kuten sähkö-, vesi- ja siivouskustannuksia. Prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia olisivat myös hankehenkilöstön käyttöön varatuista koneista sekä laitteista aiheutuvat kustannukset, joilla tarkoitettaisiin hankehenkilöstön hankkeen hallinnointia varten tarvitsemien koneiden ja laitteiden hankinta-, vuokra- ja leasingkuluja, poistoja sekä korjaus- ja huoltokustannuksia.

Momentin 3 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia olisivat myös kirjanpito-, yleishallinto- ja toimistokustannukset. Yleishallinnollisia kustannuksia voivat olla esimerkiksi tuen saajaorganisaation yhteiset taloushallinto- ja tietohallintopalvelut. Toimistokustannuksilla tarkoitettaisiin muun muassa hankehenkilöstön hankkeen hallinnointiin tarvitsemista kalusteista ja toimistotarvikkeista aiheutuvia kustannuksia, puhelin- ja internetkustannuksia sekä ohjelmistoihin liittyviä kustannuksia. Lisäksi tavanomaisiin toimistokustannuksiin sisältyvät kopioinnista, postituksesta sekä kokouksista ja neuvotteluista aiheutuvat kustannukset kuten tarjoilukulut.

Momentin 4 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia olisivat hankehenkilöstön osallistumismaksut koulutuksiin ja seminaareihin. Kaikki yleisluontoisten seminaarien, hankehenkilöstön osaamisen kehittämiseen liittyvien koulutusten ja tuen saajan tai hankkeen toimialaan yleisesti liittyvien tilaisuuksien osallistumismaksut, joilla ei ole suoraa yhteyttä hankkeessa toteutettaviin sisällöllisiin toimenpiteisiin, kuuluvat prosenttimääräisellä korvauksella korvattaviin kustannuksiin.

Momentin 5 kohdan mukaan hankkeelle asetetun ohjausryhmän toiminnasta aiheutuvat kustannukset kuten kokouskulut, asiantuntijoiden palkkiot ja muut korvaukset esitetään sisällytettäviksi prosenttimääräiseen korvaukseen. Mikäli hankkeessa edellytetään ohjausryhmän perustamista, välittävän toimielimen on otettava sitä koskevat ehdot rahoituslain 20 §:n mukaisesti tukipäätökseen. Hankkeen ohjausryhmästä säädetään rahoituslain 25 §:ssä.

Momentin 6 kohdan mukaan enintään 15 kilometrin etäisyydelle kohdistuvien matkojen matkakustannukset olisivat prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia. Näillä kustannuksilla tarkoitetaan hankehenkilöstön sekä kohderyhmän tai hankkeeseen osallistuvan organisaation edustajan kotimaan paikallismatkoista aiheutuvia matkakustannuksia.

11 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa investointihankkeissa

Pykälän 1 momentin mukaan välittävä toimielin voisi päättää, että Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa rahoituslain 9 §:n 1 momentin 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa kehittämishankkeeseen sisältyvissä investoinneissa sekä mainitun kohdan b ja c alakohdassa ja mainitun lain 12 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuissa investointihankkeissa prosenttimääräisenä korvauksena hyväksytään 1,5 prosenttia hankkeen 2 momentin mukaisista hyväksyttävistä välittömistä investointikustannuksista. Kustannusmalli perustuu yleisasetuksen 49 artiklan a alakohtaan.

Tämän pykälän mukaista prosenttimääräistä korvausta eli flat rate -kustannusmallia sovellettaisiin investointihankkeisiin. Mikäli samaan hankkeeseen sisältyy myös kehittämistoimia, niihin sovellettaisiin tämän asetusehdotuksen 10 §:ää.

Pykälän 2 momentissa olisi tyhjentävä luettelo kustannuksista, jotka voidaan korvata välittöminä investointikustannuksina. Välittömät investointikustannukset korvattaisiin tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen. Nämä kustannukset todennetaan kirjanpidon tositteilla. Niihin sovelletaan yleisasetuksessa ja tässä asetuksessa säädettyjä tukikelpoisuussäännöksiä. Tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen korvattavia kustannuksia ei voida hyväksyä laskennallisina kustannuksina, vaan kustannusten suora yhteys hankkeeseen on osoitettava kirjanpidon tositteilla.

Välittömällä kustannuksella tarkoitetaan kustannusta, joka liittyy välittömästi hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisiin hankkeen sisällöllisiin toimenpiteisiin ja on välttämätön hankkeen sisällölliseksi toteuttamiseksi. Tuen saajan organisaatioon tai hankehenkilöstöön liittyvät hallinnolliset kustannukset ovat sen sijaan prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia. Välittömät kustannukset kohdistuvat aina suoraan hankkeeseen, eikä välittömänä kustannuksena voi esittää vain osaksi hankkeeseen kohdistuvia tai jyvitettyjä kuluja taikka tuen saajien väliseen laskutukseen perustuvia kustannuksia.

Momentin 1 kohdan mukaan välittöminä investointikustannuksina voitaisiin korvata hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvien koneiden ja laitteiden hankinta-, leasing-, vuokra ja asennuskustannukset sekä koneiden ja laitteiden käyttöönottokoulutusten kustannukset. Käyttöönottokoulutuksilla tarkoitetaan investoinnin käyttöönoton edellyttämää, sen käyttäjille välttämätöntä koulutusta.

Momentin 2 kohdan mukaan välittöminä investointikustannuksina voitaisiin korvata muut hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat ostopalvelut sekä aineelliset ja aineettomat investoinnit.

Momentin 3 kohdan mukaan välittöminä investointikustannuksina hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvien rakennusten sekä maa-ja vesialueiden hankinta- ja vuokrakustannukset. Maa-ja vesialueiden hankintakustannuksiin sovellettaisiin 23 §:ää sekä yleisasetuksen 58 artiklaa.

Momentin 4 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina voitaisiin korvata myös hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset. Esimerkiksi hankkeen tukipäätöksen ehdoissa edellytetty rakennuspaikan tiedotuskyltti olisi investointihankkeen tiedotuksesta aiheutuva kustannus. Tuotteiden ja palveluiden myynnistä ja markkinoinnista aiheutuvat kustannukset eivät ole tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvia kustannuksia.

Momentin 5 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina hyväksyttäisiin välittävän toimielimen tukipäätöksessä edellyttämästä hankkeen tilintarkastuksesta aiheutuvat kustannukset. Mikäli välittävä toimielin edellyttää, että hankkeen tuen saaja teettää hankkeeseen tilintarkastuksen, sitä koskevat ehdot on otettava hankkeen tukipäätökseen rahoituslain 20 §:n mukaisesti.

Pykälän 3 momentin mukaan hankkeen muut kuin 2 momentin mukaiset kustannukset korvataan prosenttimääräisellä korvauksella. Momentissa olisi listaus niistä kustannuksista, jotka ainakin korvattaisiin prosenttimääräisellä korvauksella, eli flat rate -kustannusmallilla. Tuen saajan ei tarvitse yksilöidä prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia tukihakemuksen ja tuen maksamista koskevan hakemuksen yhteydessä eikä myöskään esittää niitä koskevia kirjanpidon tositteita viranomaiselle.

Momentin 1 kohdan mukaan tällaisiin kustannuksiin kuuluvat ennen tukihakemuksen vireille tuloa aiheutuvat hankkeen esivalmistelun kustannukset, viranomaismaksut, ympäristö- ja ilmastovaikutusten arvioinnin kustannukset ja muut vastaavat kustannukset. Yleisasetuksen 67 artiklan ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman yleisten valintaperusteiden mukaan edellytyksenä infrastruktuuri-investoinnin sisältävän hankkeen rahoittamiselle on, että infrastruktuuri-investoinnille, jonka odotettu elinkaari on vähintään viisi vuotta, on tehty ilmastovaikutusten arviointi. Momentin 1 kohdan kustannukset on erityisesti huomioitu tässä pykälässä säädettävässä prosenttimääräisenä korvauksena hyväksyttävän osuuden suuruudessa (1,5 %). Momentin 1 kohdan kustannuksia koskee 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetty poikkeus, jonka mukaan kyseiset kustannukset ovat tukikelpoisia, vaikka ne aiheutuvat ennen tukihakemuksen vireille tuloa. Myös vastaavat hankkeen toteuttamisaikana aiheutuneet kustannukset korvataan prosenttimääräisellä korvauksella.

Momentin 2 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia olisivat hankkeen hallinnointia varten varatuista toimitiloista aiheutuvat kustannukset, joilla tarkoitettaisiin erityisesti toimitilojen vuokrakustannuksia sekä muita toimitiloista aiheutuvia kustannuksia kuten sähkö-, vesi- ja siivouskustannuksia. Prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia olisivat myös hankkeen hallinnointia varten varatuista koneista sekä laitteista aiheutuvat kustannukset, joilla tarkoitettaisiin hankkeen hallinnointiin tarvittavien koneiden ja laitteiden hankinta-, vuokra- ja leasingkuluja, poistoja sekä korjaus- ja huoltokustannuksia.

Momentin 3 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia olisivat myös kirjanpito-, yleishallinto- ja toimistokustannukset. Yleishallinnollisia kustannuksia voivat olla esimerkiksi tuen saajaorganisaation yhteiset taloushallinto- ja tietohallintopalvelut. Toimistokustannuksilla tarkoitettaisiin muun muassa hankkeen hallinnointia varten tarvittavista kalusteista ja toimistotarvikkeista aiheutuvia kustannuksia, puhelin- ja internetkustannuksia sekä ohjelmistoihin liittyviä kustannuksia. Lisäksi tavanomaisiin toimistokustannuksiin sisältyvät kopioinnista, postituksesta sekä kokouksista ja neuvotteluista aiheutuvat kustannukset kuten tarjoilukulut.

Momentin 4 kohdan mukaan hankkeelle asetetun ohjausryhmän toiminnasta aiheutuvat kustannukset kuten kokouskulut, asiantuntijoiden palkkiot ja muut korvaukset esitetään sisällytettäviksi prosenttimääräiseen korvaukseen. Mikäli hankkeessa edellytetään ohjausryhmän perustamista, välittävän toimielimen on otettava sitä koskevat ehdot rahoituslain 20 §:n mukaisesti tukipäätökseen. Hankkeen ohjausryhmästä säädetään rahoituslain 26 §:ssä.

12 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan sosiaalirahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa

Välittävä toimielin voisi päättää tuen saajan hakemuksesta, että Euroopan sosiaalirahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa rahoituslain 12 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa kehittämishankkeissa prosenttimääräisenä korvauksena hyväksytään 7 prosenttia hankkeen 2 momentin mukaisista hyväksyttävistä välittömistä kustannuksista. Kustannusmalli perustuu yleisasetuksen 49 artiklan a alakohtaan.

Tämän pykälän mukaista prosenttimääräistä korvausta eli flat rate -kustannusmallia sovellettaisiin elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten Euroopan sosiaalirahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettaviin rahoituslain 12 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin Euroopan sosiaalirahaston varoista ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoista työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyviin kehittämishankkeisiin.

Tämän pykälän mukaista flat rate -kustannusmallia sovellettaisiin toissijaisena kustannusmallina 9 §:ssä tarkoitettuun 40 prosentin flat rate -malliin nähden. Kustannusmallia sovellettaisiin ensinnäkin hankkeisiin, joissa ei ole lainkaan hankehenkilöstön palkkakustannuksia ja joihin 9 §:ssä tarkoitettu hankehenkilöstön palkkakustannusten perusteella laskettava 40 prosentin flat rate -kustannusmalli ei sen vuoksi sovellu. Lisäksi tämän pykälän mukainen 7 prosentin flat rate -kustannusmalli voitaisiin hyväksyä sellaisiin palkkakustannuksia sisältäviin hankkeisiin, joissa ostopalvelukustannusten tai matkakustannusten osuus on hankkeen sisällöstä johtuvista syistä niin merkittävä, että hankkeen tarkoituksenmukainen toteuttaminen ei olisi mahdollista 9 §:ssä tarkoitettua 40 prosentin flat rate -kustannusmallia käyttäen. Kustannusmallin hyväksymisen edellytyksenä olisi tällöin, että välittävän toimielimen tukipäätöksessä hyväksymässä hankesuunnitelmassa hankkeen ostopalvelukustannukset ovat vähintään 30 prosenttia hankehenkilöstön palkkakustannuksista tai matkakustannukset ovat vähintään 20 prosenttia hankehenkilöstön palkkakustannuksista. Palkkakustannuksiin sovellettaisiin asetusehdotuksen 6 §:ää sekä sen lisäksi joko 7 §:ää tai 8 §:ää.

Pykälän 2 momentissa olisi tyhjentävä luettelo kustannuksista, jotka voidaan korvata välittöminä kustannuksina. Tyhjentävällä luettelolla tarkoitettaisiin, että muita kuin luetteloon kuuluvia kustannuksia ei voida korvata hankkeen välittöminä kustannuksina. Välittömillä kustannuksilla tarkoitettaisiin tässä tapauksessa sekä 3 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti yksikkökustannuksina että kyseisen momentin 4 kohdan mukaisesti tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen korvattavia kustannuksia. Yksikkökustannusten todentamiseen sovellettaisiin, mitä tässä asetuksessa asiasta säädetään. Tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen korvattavat kustannukset on todennettava kirjanpidon tositteilla. Niihin sovelletaan yleisasetuksessa ja tässä asetuksessa säädettyjä tukikelpoisuussäännöksiä. Tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen korvattavia kustannuksia ei hyväksytä laskennallisina kustannuksina, vaan kustannusten suora yhteys hankkeeseen on osoitettava kirjanpidon tositteilla.

Välittömällä kustannuksella tarkoitetaan kustannusta, joka liittyy välittömästi hankkeen kohderyhmälle tai hankkeeseen osallistuville organisaatioille kohdennettuihin tai muihin hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisiin hankkeen sisällöllisiin toimenpiteisiin ja on välttämätön hankkeen sisällölliseksi toteuttamiseksi. Tuen saajan organisaatioon tai hankehenkilöstöön liittyvät hallinnolliset kustannukset ovat sen sijaan prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia. Välittömät kustannukset kohdistuvat aina suoraan hankkeeseen, eikä välittömänä kustannuksena voi esittää vain osaksi hankkeeseen kohdistuvia tai jyvitettyjä kuluja taikka tuen saajien väliseen laskutukseen perustuvia kustannuksia.

Momentin 1 kohdan mukaan hankkeen välittöminä kustannuksina voitaisiin hyväksyä 7 §:n mukaiset hankehenkilöstön palkkakustannusten yksikkökustannukset tai 8 §:n mukaiset hyväksyttävät palkkakustannukset. Hankehenkilöstön palkkakustannuksiin sovellettaisiin lisäksi 6 §:ää. Hankehenkilöstön palkkakustannuksiin ei voi sisältyä hankintakustannuksia ulkoistetuista työpalveluista tai muille kuin tukipäätöksen mukaiselle hankehenkilöstölle maksettuja palkkoja tai palkkioita.

Momentin 2 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina voitaisiin hyväksyä hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat ostopalvelut. Ostopalveluina voitaisiin hyväksyä esimerkiksi hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen liittyvistä konsultointi- tai muista asiantuntijapalveluista aiheutuvat kustannukset, jotka ovat osa hankkeen sisällöllisiä hankesuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ja joilla on suora yhteys hankkeen tavoitteisiin. Ostopalveluihin kuuluisivat myös palvelun tuottajan palvelun tarjoamisesta hankkeelle aiheutuvat matkakustannukset sekä esimerkiksi kohderyhmälle järjestetystä tilausbussista tai vuokra-autosta aiheutuvat kustannukset. Hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvina ostopalveluina voitaisiin hyväksyä myös hank-

keen kohderyhmälle järjestettäviin koulutuksiin, valmennuksiin, seminaareihin, teemapäiviin tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin liittyvät seminaaripaketit, tilaisuuksien tarjoiluista aiheutuvat kustannukset tai vastaavat ulkopuoliselta ostopalveluna hankittavat järjestelyt.

Ostopalveluissa voitaisiin lisäksi hyväksyä hankehenkilöstön osallistumismaksut messuille tai vastaaviin tilaisuuksiin, jos osallistuminen kuuluu hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen, kuten esimerkiksi hankkeen tulosten esittely omalla messuosastolla. Ostopalveluissa voitaisiin hyväksyä myös hankkeen kohderyhmän käyttöön tuen saajaorganisaation ulkopuolelta vuorattujen tilojen vuokrakustannukset, joiden on oltava suoraan kohdennettavissa hankkeelle. Vain osittain kohderyhmän käytössä oleva tila ja siten sellaisen hankkeelle jyvitetty kustannus ei voi olla hankkeen välitön ostopalvelukustannus.

Momentin 3 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina voitaisiin hyväksyä hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset. Tässä kohdassa ei tarkoitettaisi palkkakustannuksia, joita voidaan hyväksyä hankkeen kustannuksiksi ainoastaan 6-8 §:ssä säädetyn mukaisesti tukipäätöksen palkkakustannuksia koskevassa kustannuslajissa.

Momentin 4 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina voitaisiin hyväksyä hankkeen matkakustannukset pois lukien enintään 15 kilometrin etäisyydelle kohdistuvien matkojen matkakustannukset. Hankkeen matkakustannuksina voitaisiin hyväksyä hankehenkilöstön matkakustannusten lisäksi kohderyhmän ja hankkeeseen osallistuvan organisaation edustajan matkakustannuksia ja muita hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömiä matkakustannuksia, joiden on täytettävä 4 §:n mukaiset tukikelpoisuuden edellytykset. Matkustamista koskeva suunnitelma tulisi kuvata hankesuunnitelmassa. Matkakustannuksiin sovellettaisiin lisäksi joko 14 tai 18 §:ää. Enintään 15 kilometrin etäisyydelle kohdistuvat matkojen matkakustannukset olisivat prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia, eikä niitä voitaisi hyväksyä hankkeen välittöminä kustannuksina.

Momentin 5 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina hyväksyttäisiin välittävän toimielimen tukipäätöksessä edellyttämästä hankkeen tilintarkastuksesta aiheutuvat kustannukset. Mikäli välittävä toimielin edellyttää, että hankkeen tuen saaja teettää hankkeeseen tilintarkastuksen, sitä koskevat ehdot on otettava hankkeen tukipäätökseen rahoituslain 20 §:n mukaisesti.

Momentin 6 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina voitaisiin hyväksyä hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvien materiaalit ja tarvikkeet sekä koneen ja laitteen enintään 3000 euron hankintakustannukset, jos hankinta on tarpeellinen hankkeen tavoitteen saavuttamiseksi. Euromääräinen raja olisi kone- ja laitekohtainen. Koneiden ja laitteiden on oltava hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömiä ja niiden on täytettävä 4 §:n mukaiset tukikelpoisuuden edellytykset. ESR-asetuksen 14 artiklan 1 kohdassa säädetään kustannuksista, jotka eivät ole tukikelpoisia Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavissa hankkeissa. Koneiden ja laitteiden ostot ovat tukikelpoisia kustannuksia vain rajatuissa tapauksissa.

Pykälän 3 momentin mukaan hankkeen muut kuin 2 momentin mukaiset kustannukset korvataan prosenttimääräisellä korvauksella. Momentissa olisi listaus niistä kustannuksista, jotka ainakin korvattaisiin prosenttimääräisellä korvauksella, eli flat rate -kustannusmallilla. Toisin kuin välittömien kustannusten luettelo 2 momentissa, prosenttimääräisellä korvauksella korvattavien kustannusten luettelo ei olisi tyhjentävä. Tuen saajan ei tarvitse yksilöidä prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia hankehakemuksen ja tuen maksamista koskevan hakemuksen yhteydessä eikä myöskään esittää niitä koskevia kirjanpidon tositteita viranomaiselle.

Momentin 1 kohdan mukaan tällaisiin kustannuksiin kuuluvat hankehenkilöstön työterveyshuollon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset. Koska työterveyskustannuksia ei tällöin erikseen yksilöidä tai todenneta hankkeen tuen maksamista koskevan hakemuksen yhteydessä, tämä tarkoittaa sitä, että myöskään niihin liittyviä Kela-palautuksia ei vähennetä erikseen hankkeen kustannuksista.

Momentin 2 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia olisivat hankehenkilöstön käyttöön varatuista toimitiloista aiheutuvat kustannukset, joilla tarkoitettaisiin erityisesti toimitilojen vuokrakustannuksia sekä muita toimitiloista aiheutuvia kustannuksia kuten sähkö-, vesi- ja siivouskustannuksia. Prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia olisivat myös hankehenkilöstön käyttöön varatuista koneista sekä laitteista aiheutuvat kustannukset, joilla tarkoitettaisiin hankehenkilöstön hankkeen hallinnointia varten tarvitsemien koneiden ja laitteiden hankinta-, vuokra- ja leasingkuluja, poistoja sekä korjaus- ja huoltokustannuksia.

Momentin 3 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia olisivat myös kirjanpito-, yleishallinto- ja toimistokustannukset. Yleishallinnollisia kustannuksia voivat olla esimerkiksi tuen saajaorganisaation yhteiset taloushallinto- ja tietohallintopalvelut. Toimistokustannuksilla tarkoitettaisiin muun muassa hankehenkilöstön hankkeen hallinnointiin tarvitsemista kalusteista ja toimistotarvikkeista aiheutuvia kustannuksia, puhelin- ja internetkustannuksia sekä ohjelmistoihin liittyviä kustannuksia. Lisäksi tavanomaisiin toimistokustannuksiin sisältyvät kopioinnista, postituksesta sekä kokouksista ja neuvotteluista aiheutuvat kustannukset kuten tarjoilukulut.

Momentin 4 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia olisivat hankehenkilöstön osallistumismaksut koulutuksiin ja seminaareihin. Kaikki yleisluontoisten seminaarien, hankehenkilöstön osaamisen kehittämiseen liittyvien koulutusten ja tuen saajan tai hankkeen toimialaan yleisesti liittyvien tilaisuuksien osallistumismaksut, joilla ei ole suoraa yhteyttä hankkeen toimenpiteisiin, kuuluvat prosenttimääräisellä korvauksella korvattaviin kustannuksiin.

Momentin 5 kohdan mukaan hankkeelle asetetun ohjausryhmän toiminnasta aiheutuvat kustannukset kuten kokouskulut, asiantuntijoiden palkkiot ja muut korvaukset esitetään sisällytettäviksi prosenttimääräiseen korvaukseen. Mikäli hankkeessa edellytetään ohjausryhmän perustamista, välittävän toimielimen on otettava sitä koskevat ehdot rahoituslain 20 §:n mukaisesti tukipäätökseen. Hankkeen ohjausryhmästä säädetään rahoituslain 26 §:ssä.

Momentin 6 kohdan mukaan enintään 15 kilometrin etäisyydelle kohdistuvien matkojen matkakustannukset olisivat prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia. Näillä kustannuksilla tarkoitetaan hankehenkilöstön sekä kohderyhmän tai hankkeeseen osallistuvan organisaation edustajan kotimaan paikallismatkoista aiheutuvia matkakustannuksia.

13 § Prosenttimääräiset korvaukset Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavissa vähävaraisten aineellisen avun hankkeissa

Vähävaraisten aineellisen avun hankkeisiin myönnettävästä tuesta ja aineellisen avun tukikelpoisista kustannuksista säädetään ESR -asetuksen III luvussa. Aineellisen avun kohteet ja tuettavat alueet määritellään tarkemmin Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ohjelma-asiakirjassa. Vähävaraisten aineellisen avun hankkeista säädetään rahoituslain 15 §:ssä ja rahoitusasetuksen X §:ssä. Tässä pykälässä säädettäisiin ESR-asetusta täydentävästi ja täsmentävästi vähävaraisten aineellisen avun hankkeisiin sovellettavista kustannusmalleista ja kustannusten tukikelpoisuudesta.

Pykälässä säädettäisiin Euroopan sosiaalirahaston varoista rahoitettaviin rahoituslain 15 §:ssä tarkoitettuihin vähävaraisten aineellisen avun hankkeisiin sovellettavista prosenttimääräisistä korvauksista, eli flat rate -kustannusmalleista.

Pykälän 1 momentissa olisi tyhjentävä luettelo kustannuksista, jotka voidaan korvata vähävaraisten aineellisen avun hankkeen välittöminä kustannuksina. Välittömät kustannukset korvattaisiin tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen. Nämä kustannukset on todennettava kirjanpidon tositteilla. Niihin sovelletaan yleisasetuksessa, ESR-asetuksessa ja tässä asetuksessa säädettyjä tukikelpoisuussään-

nöksiä. Tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen korvattavia kustannuksia ei hyväksytä laskennallisina kustannuksina, vaan kustannusten suora yhteys hankkeeseen on osoitettava kirjanpidon tositteilla.

Välittömällä kustannuksella tarkoitetaan kustannusta, joka liittyy välittömästi hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisiin hankkeen sisällöllisiin toimenpiteisiin ja on välttämätön hankkeen sisällölliseksi toteuttamiseksi. Tuen saajan organisaatioon tai sen henkilöstöön liittyvät hallinnolliset kustannukset ovat sen sijaan prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia. Välittömät kustannukset kohdistuvat aina suoraan hankkeeseen, eikä välittömänä kustannuksena voi esittää vain osaksi hankkeeseen kohdistuvia tai jyvitettyjä kuluja taikka tuen saajien väliseen laskutukseen perustuvia kustannuksia.

Momentin 1 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina voitaisiin korvata elintarvikkeiden ostokustannukset.

Momentin 2 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina voitaisiin korvata hygieniatarvikkeiden ostokustannukset pois lukien käytettynä hankitut tarvikkeet.

Momentin 3 kohdan mukaan välittöminä kustannuksina voitaisiin korvata edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen elintarvikkeiden ja hygieniatarvikkeiden hankintaan sisältyvät kuljetuksesta vähävaraisille jakamista varten aiheutuneet kustannukset.

Elintarvikkeiden ja hygieniatarvikkeiden ostokustannusten, mukaan lukien niiden kuljetuksesta vähävaraisille jakamista varten aiheutuneiden kustannusten, tukikelpoisuudesta säädetään ESR-asetuksen 20 artiklan 1 kohdan a alakohdassa. Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ohjelma-asiakirjan mukaisesti ESR-asetuksessa tarkoitettujen perushyödykkeiden osalta vain hygieniatarvikkeiden kustannukset olisivat tukikelpoisia elintarvikkeiden kustannusten ohella.

Elintarvikkeiden ja hygieniatarvikkeiden ostokustannuksilla tarkoitettaisiin myös elintarvikkeiden ja hygieniatarvikkeiden ostokorttien hankinnasta aiheutuvia kustannuksia. ESR-asetuksen 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti elintarvikkeet ja hygieniatarvikkeet voidaan jakaa vähävaraisille myös sähköisillä ostokorteilla edellyttäen, että ostokortit voidaan lunastaa ainoastaan elintarvikkeina ja hygieniatarvikkeina. Ostokorttien hankinnasta aiheutuvien kustannusten hyväksymisen edellytyksenä on, että välittävä toimielin on hyväksynyt ne osaksi hanketta tukipäätöksessä.

ESR-asetuksen 17 artiklan mukaisesti tukikelpoisia olisivat vain sellaisten elintarvikkeiden ja hygieniatarvikkeiden kustannukset, jotka ovat kulutustavaroiden turvallisuutta koskevan unionin lainsäädännön mukaisia. Elintarvikkeiden ja hygieniatarvikkeiden hankinnan valintaperusteisiin olisi sisällytettävä ilmastoon ja ympäristöön liittyvät näkökohdat, etenkin elintarvikkeiden haaskauksen vähentämiseksi. Erityisesti pyritään välttämään ruoka-avun päätymistä hävikkiruuaksi ja suosimaan paikallisuutta ja ekologisuutta myös välttämällä turhia välivaiheita esimerkiksi tuotteiden alkuperässä, varastoinnissa ja kuljetuksissa sekä vähentämällä pakkaus- ja muun kertakäyttömuovin käyttöä. Elintarvikkeiden valinnassa on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon se, miten ne edistävät tasapainoista ruokavaliota.

ESR-asetuksen 20 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan käytettyinä hankittujen tarvikkeiden kustannukset eivät ole tukikelpoisia. Elintarvikkeet ja hygieniatarvikkeet olisi jaettava vähävaraisille maksutta ESR-asetuksen 19 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Pykälän 2 momentin mukaan tuen saajan toteuttamien tai sen puolesta toteutettujen ja tuen saajan ilmoittamien liitännäistoimenpiteiden kustannukset korvattaisiin prosenttimääräisellä korvauksella, joka on 7 prosenttia hankkeen 1 momentin mukaisista hyväksyttävistä välittömistä kustannuksista. Kustannusmalli perustuu ESR-asetuksen 20 artiklan 1 kohdan e alakohtaan. Liitännäistoimenpiteiden määritelmä on ESR-asetuksen 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa. Liitännäistoimenpiteistä säädetään lisäksi mainitun asetuksen 17 artiklassa ja ne määritellään tarkemmin Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ohjelma-asiakirjassa.

Pykälän 3 momentin mukaan hankkeen muut kuin 1 ja 2 momentin mukaiset kustannukset korvattaisiin prosenttimääräisellä korvauksella, joka on 7 prosenttia hankkeen 1 momentin mukaisista hyväksyttävistä välittömistä kustannuksista. Kustannuksiin, jotka korvataan prosenttimääräisellä korvauksella, sisältyvät ainakin hallinto-, kuljetus- varastointi- ja valmistelukustannukset. Toisin kuin välittömien kustannusten luettelo 1 momentissa, prosenttimääräisellä korvauksella korvattavien kustannusten luettelo ei olisi tyhjentävä. Tuen saajan ei tarvitse yksilöidä prosenttimääräisellä korvauksella korvattavia kustannuksia hankehakemuksen ja tuen maksamista koskevan hakemuksen yhteydessä eikä myöskään esittää niitä koskevia kirjanpidon tositteita viranomaiselle. Tässä momentissa tarkoitettu kustannusmalli perustuu ESR-asetuksen 20 artiklan 1 kohdan c alakohtaan.

14 § Matkakustannusten yksikkökustannusmalli

Pykälässä säädettäisiin matkakustannusten korvaamiseen sovellettavasta yksikkökustannusmallista. Yksikkökustannusmalli perustuisi yleisasetuksen 48 artiklan 1 kohdan b alakohtaan.

Matkakustannusten yksikkökustannusmallin käyttämisen edellytyksenä olisi, että hallintoviranomainen on erikseen vahvistanut käyttöön otettavat matkakustannusten yksikkökustannukset.

Pykälän 1 momentin mukaan välittävä toimielin voisi päättää, että 10 §:n 2 momentin 4 kohdassa ja 12 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetut hankkeen matkakustannukset korvataan yksikkökustannusmallilla. Hallintoviranomainen vahvistaa edellä tarkoitetut matkakustannusten yksikkökustannukset erikseen. Uusia hankkeita koskisivat kulloinkin voimassa olevat vahvistetut yksikkökustannukset. Tällä tarkoitetaan sitä, että hankkeeseen sovellettaisiin koko sen toteutusajan tukipäätöksen päätöspäivänä voimassaolevia yksikkökustannuksia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin matkakustannusten yksikkökustannusmallilla korvattaviin kustannuksiin sisältyvistä kustannuksista. Kotimaanmatkojen matkakustannuksista, joissa yhdensuuntainen matka on yli 15 kilometriä, voitaisiin korvata tukipäätöksen mukaisen hankehenkilöstön päivärahat, yöpymiskustannukset ja matkakustannukset. Vastaavasti hankkeen kohderyhmän ja hankkeeseen osallistuvan organisaation edustajan yöpymiskustannukset ja matkakustannukset voitaisiin korvata. Enintään 15 kilometrin etäisyydelle kohdistuvat matkat korvattaisiin 10 §:n 3 momentissa ja 12 §:n 3 momentissa tarkoitetulla prosenttimääräisellä korvauksella.

Ulkomaanmatkojen matkakustannusten osalta voitaisiin korvata tukipäätöksen mukaisen hankehenkilöstön ja hankkeen kohderyhmän tai hankkeeseen osallistuvan organisaation edustajan päivärahat, yöpymiskustannukset ja matkakustannukset. Ulkomaanmatkojen matkakustannusten päivärahaosuuteen sisältyvät ulkomaankohteessa paikan päällä aiheutuvat kustannukset. Ulkomaan matkakustannukset kattavat vain Suomesta ulkomaille suuntautuvan matkaosuuden. Ulkomaanmatkaan liittyvät mahdolliset kotimaan matkaosuudet korvattaisiin kotimaanmatkojen yksikkökustannusmallilla tai 18 §:ssä mainittujen tosiasiallisesti aiheutuneiden matkakustannusten mukaan.

Yksikkökustannus koskisi meno- ja paluumatkaa yhteen matkakohteeseen.

15 § Kertakorvaus

Pykälässä säädettäisiin kertakorvauksesta ja siihen liittyvästä menettelystä. Kertakorvaus on yksinkertaistettu kustannusmalli, joka perustuu yleisasetuksen 48 artiklan 1 kohdan c alakohtaan. Kertakorvaus on ollut käytössä Suomessa jo aiemmilla ohjelmakausilla vuodesta 2012 alkaen.

Kertakorvausmenettelyyn perustuvissa hankkeissa tuen saajan ei tarvitse esittää tositteita hankkeesta aiheutuvista tosiasiallisista kustannuksista tuen maksamisen hakemisen, paikan päällä varmennuksen tai tarkastuksen yhteydessä. Tukikelpoisuus ja tuen maksaminen perustuvat tukipäätöksessä ennalta määritellyn hankkeella

aikaansaadun tuotoksen todentamiseen. Tuki maksetaan tuen saajalle, jos tuen saaja on todentanut, että tukipäätöksessä yksilöity tuen maksamisen perusteena olevan tuotos on toteutunut. Kertakorvausmenettelyn tarkoituksena on yksinkertaistaa hankkeiden hallintoa keventämällä tuen maksamisen, varmennuksen ja tarkastuksen prosesseja sekä tuen saajan että viranomaisten kannalta.

Välittävän toimielimen olisi läpinäkyvyyden ja tasapuolisen kohtelun periaatetta noudattaen julkaistava käytettävissä olevat kustannusmallit etukäteen hakuilmoituksessa ja -ohjeissa. Tämä koskisi myös kertakorvausmenettelyä. Hakuilmoituksesta ja -ohjeista tulisi myös käydä selkeästi ilmi kaikki tuen hakijan kannalta olennaiset tiedot kertakorvaushankehakemuksen laatimiseksi, mukaan lukien 15 §:ssä tarkoitettua kertakorvauksen laskentamenetelmää ja määrän vahvistamista koskevat menettelyt.

Pykälän 1 momentin mukaan välittävä toimielin voisi päättää, että tuki hankkeeseen myönnetään kertakorvauksena. Hankkeen on oltava kertakorvausmenettelyyn soveltuva. Välittävä toimielin ratkaisee kertakorvausmenettelyn soveltumisen hankkeeseen tapauskohtaisesti. Ehdottomana edellytyksenä on, että hankkeelle on määriteltävissä selkeä ja konkreettinen tuen maksamisen perusteena oleva tuotos tai tuotokset tukihakemuksessa ja tukipäätöksessä. Tällaisia selkeästi määriteltäviä hanketyyppejä ja tuotoksia ovat esimerkiksi erilaiset selvitykset, toimintavälineiden tuottaminen, tapahtumien järjestäminen ja muut kertaluonteiset toimenpiteet.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta jakaa kertakorvaushankkeen toteuttaminen ja tuen maksaminen osiin. Kertakorvauksen osiin jakamisen tarkoituksena on vähentää tuen saajaan kohdistuvia riskejä. Hankkeen toteuttaminen ja tuen maksaminen voitaisiin jakaa osiin, jos se on tarkoituksenmukaista hankkeen sisällöllisen toteuttamisen kannalta. Ehdottomana edellytyksenä tällaisessa tapauksessa olisi myös, että kullekin osalle voidaan määrittää selkeä tuen maksamisen perusteena oleva tuotos tukihakemuksessa ja tukipäätöksessä. Hankkeen tulisi olla rakenteeltaan sellainen, että sen tuotokset voidaan luontevasti jaotella erillisiksi todennettavissa oleviksi osiksi. Sen sijaan hankkeen keinotekoista pilkkomista pieniin osiin olisi vältettävä.

Pykälän 3 momentin mukaan kertakorvaushankkeen tukipäätöksessä on yksilöitävä tuen maksamisen perusteena oleva tuotos, tuotoksen toteutumisen perusteella maksettava määrä ja toteutumisen todentavat asiakirjat, joiden perusteella välittävä toimielin voi varmistua tuotoksen toteutumisesta ennen tuen maksamista. Jos hanke jaetaan 2 momentin mukaisesti osiin, tukipäätöksessä on yksilöitävä selkeästi erikseen kertakorvaushankkeen jokaisen osan maksun perusteena oleva tuotos, sen toteutumisen todentavat asiakirjat sekä kunkin tuotoksen toteutumisen perusteella maksettava tuen osuus.

Edelleen 3 momentissa säädettäisiin siitä, että kertakorvaushankkeen tukipäätöstä voidaan muuttaa vain hankkeen toteuttamisajan osalta. Tämä perustuu Euroopan komission jo aiemmillakin ohjelmakausilla voimassa olleeseen linjaukseen ja ohjeistukseen, jonka mukaisesti yksinkertaistetut kustannusmallit vahvistetaan aina ennalta. Tämä tarkoittaa myös sitä, että ennalta tukipäätöksessä määriteltyä kertakorvauksen määrää ja tuen maksamisen perusteena olevaa tuotosta tai tuotoksia ei voi muuttaa tukipäätöksen tekemisen jälkeen. Hankkeen toteutustapaa ei tulisi määritellä tukipäätöksessä liian tarkasti, jotta se sallii tarvittaessa hankkeen toteuttamistavan muutokset edellyttäen, että tukipäätöksessä ennalta määritelty tuotos tai tuotokset toteutuvat.

Pykälän 3 momentin mukaan kertakorvaushankkeen tuen maksamisen edellytyksenä on, että tuen saaja on todentanut tukipäätöksessä yksilöidyn tuen maksamisen perusteena olevan tuotoksen. Rahoituslain 30 §:n mukaan tukea ei makseta, jos tuen saaja ei ole pystynyt todentamaan sellaisen hankkeen tuloksia, tuotoksia tai toimenpiteitä, johon on myönnetty tukea toiminnan tulosten tai tuotosten saavuttamista tai määrättyjen toimenpiteiden toteuttamista koskevana kertakorvauksena. Esimerkiksi, jos kertakorvaushankkeen toteuttaminen ja tuen maksaminen olisi jaettu tukipäätöksessä kahteen osaan: 1) seminaarin toteuttaminen, jonka toteutumisen perusteella korvattava kertakorvauksen osuus olisi 25 000 euroa ja 2) toimintavälineiden tuottaminen hankkeen kohderyhmälle, jonka toteutumisen perusteella korvattava kertakorvauksen osuus olisi 20 000 euroa. Jos ainoastaan seminaari toteutuisi, tuen saajalle maksettaisiin tuen maksamista koskevan hakemuksen perusteella ainoastaan toteutunutta 25 000 euron kertakorvauksen osaa vastaava tuen osuus. Tuen saajan olisi säilytettävä tuotoksen todentamista koskeva aineisto tukipäätöksen ehtojen mukaisesti. Välittävä toimielimen olisi dokumentoitava selkeästi EURA 2021 -järjestelmään, millä tavoin tuotoksen toteutumisesta on varmistuttu ennen tuen maksamista.

Tuen hakijan tulisi osoittaa jo tukihakemuksessa ja toimivaltaisen viranomaisen tulisi varmistua ennen tukipäätöksen tekemistä, että kuntien ja muiden julkisyhteisöjen rahoituksesta on olemassa kyseisen organisaation sitoumus. Koska Euroopan komissio edellyttää, että hankkeen julkisten rahoitusosuuksien on oltava todennettavissa, muun kuin tuen saajan omarahoitusosuuteen kuuluvan kuntien ja muiden julkisyhteisöjen rahoituksen hyväksymisen edellytyksenä on, että tuen saaja on toimittanut tuen maksamista koskevan hakemuksen yhteydessä tositteen, josta rahoituksen toteutuminen voidaan todentaa. Tositteen sisällön on oltava selkeä ja yksiselitteinen. Siitä pitää käydä ilmi ainakin maksua koskeva päivämäärä, maksaja, maksun saaja ja maksun syy. Erillinen todentamisvelvoite ei koske kertakorvaushankkeen yksityistä rahoitusosuutta eikä hankkeen omarahoitusta, joka katsotaan toteutuneeksi, kun hankkeen päätöksen mukainen tuotos on todistetusti toteutunut. Menettely vastaisi aiempaa käytäntöä.

16 § Kertakorvausten määrän vahvistaminen

Pykälässä säädettäisiin tavoista, joilla 15 §:ssä tarkoitettujen kertakorvausten määrä voitaisiin vahvistaa. Yksinkertaistettujen kustannusmallien mukaan lukien kertakorvausten määrän vahvistamiseen sovellettavista tavoista säädetään yleisasetuksen 48 artiklan 2 kohdassa. Tässä pykälässä säädettäisiin kahdesta erilaisesta tavasta vahvistaa kertakorvauksen määrä: 1) tapauskohtaiseen kustannusarvioluonnokseen perustuva menettely, joka vastaisi pääosin jo aiemmilla ohjelmakausilla kertakorvauksen yhteydessä Suomessa käytettyä menettelyä sekä 2) hallintoviranomaisen erikseen vahvistamiin vakioituihin kertakorvauksiin perustuva menettely, jota koskeva säännös olisi aiempaan kansalliseen tukikelpoisuussääntelyyn nähden uusi.

Pykälän 1 momentin mukaan välittävä toimielin voisi vahvistaa 15 §:ssä tarkoitetun kertakorvauksen määrän tuen hakijan tukihakemuksessa esittämän ja toimivaltaisen välittävän toimielimen hyväksymän yksityiskohtaisen ja perustellun tapauskohtaisen kustannusarvioluonnoksen perusteella, jos kertakorvaushankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään 200 000 euroa. Tapauskohtaiseen kustannusarvioluonnokseen perustuva kertakorvauksen laskentamenetelmä ja siihen sovellettava 200 000 euron euromääräinen raja perustuvat yleisasetuksen 48 artiklan 2 kohdan b alakohtaan. Tapauskohtaiseen kustannusarvioluonnokseen perustuva laskentamenetelmä soveltuu erityisesti sellaisiin kertakorvaushanketyyppeihin, joissa hankkeen erityispiirteiden vuoksi vakioituja kertakorvauksia ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista käyttää.

Pykälän 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tuen hakijan olisi toimitettava tukihakemuksen yhteydessä yksityiskohtainen kustannusarvioluonnos perusteluineen, jotta välittävä toimielin voi varmistua esitetyn hintatason kohtuullisuudesta ja oikeudenmukaisuudesta suhteessa tavoiteltavaan tuotokseen nähden. Tapauskohtaiseen kustannusarvioluonnokseen voidaan sisällyttää vain sellaisia kustannuksia, jotka ovat hankkeeseen sovellettavan tukilainsäädännön mukaan hyväksyttäviä ja tämän asetuksen mukaisia tukikelpoisia kustannuksia.

Välittävä toimielin vastaa siitä, että tapauskohtaiseen yksityiskohtaiseen kustannusarvioluonnokseen perustuvan kertakorvauksen laskentaperusteet ovat riittäviä ja että ne on asianmukaisesti dokumentoitu ja todennettavissa EURA 2021 -järjestelmästä. Välittävän toimielimen olisi arvioitava tapauskohtainen kustannusarvioluonnos ennen tukipäätöksen tekemistä vastaavilla perusteilla kuin muissakin hankkeissa. Välittävän toimielimen arviointi on dokumentoitava EURA 2021 -järjestelmään. Välittävän toimielimen on tarkastuksen yhteydessä pystyttävä osoittamaan järjestelmään tallennetun dokumentoinnin avulla, miten tapauskohtainen kustannusarvioluonnos on arvioitu ja millä perusteella kertakorvauksen määrään on päädytty. Kustannusarvioluonnos ei ole osa kertakorvaushankkeen tukipäätöstä.

Euroopan komissio suosittelee, että tapauskohtaisen kustannusarvioluonnoksen arvioinnissa käytettäisiin parametreja tai enimmäiskustannustasoja, joita käytettäisiin vähintään tärkeimpien kustannusarvioluonnokseen sisältyvien kustannusten vertailuun tuen saajien yhdenvertaisen kohtelun ja moitteettoman varainhoidon noudattamisen vuoksi. Lisäksi on suositeltavaa, että välittävä toimielin vertailisi tuen saajan esittämää tapauskohtaisen kustannusarvioluonnosta mahdollisiin muihin vastaaviin hankkeisiin ja saman tuen saajan toteuttamiin muihin hankkeisiin. [EGESIF Guidance on SCOs 2014-2020, draft revised edition.]

Euroopan komission suosittelemia enimmäiskustannustasoja sovellettaisiin ensinnäkin siten, että tapauskohtaisen kustannusarvioluonnokseen voidaan sisällyttää vain sellaisia kustannuksia, jotka ovat hankkeeseen sovellettavan tukilainsäädännön mukaan hyväksyttäviä ja tämän asetuksen mukaisia tukikelpoisia kustannuksia.

Tapauskohtaisen kustannusarvioluonnoksen laatimisen sekä kustannustasojen arvioinnin ja vertailun yksinkertaistamisen vuoksi kustannusarvioluonnoksen laskennassa käytettäisiin apuna tämän asetuksen mukaisia yksinkertaistettuja kustannusmalleja koskevia periaatteita.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin 1 momentissa tarkoitetun tapauskohtaisen kustannusarvioluonnoksen laatimisesta ja siinä esitettävien kustannusten laskennasta kertakorvaushankkeena rahoitettavien kehittämishankkeiden osalta.

Momentin 1 kohdan mukaan hankkeesta aiheutuvat palkkakustannukset laskettaisiin tapauskohtaiseen kustannusarvioluonnokseen 7 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun yksikkökustannuksen ja sen määrittämiseksi hakijan osoittaman vuotuisen bruttotyövoimakustannuksen mukaan. Viimeisimpiä vuotuisia välittömien palkkakustannusten bruttotyövoimakustannuksia määriteltäessä sovellettaisiin, mitä tukikelpoisista palkkakustannuksista yleisesti säädetään tämän asetuksen 6 §:ssä. Tämä tarkoittaa sitä, että myös palkkojen kohtuullisuutta koskevaa säännöstä sovellettaisiin tuntihinnan määrittelyyn. Bruttotyövoimakustannuksia määriteltäessä vuotuiset palkkakustannukset olisivat hyväksyttäviä 6 §:n mukaisesti vain siltä osin kuin ne eivät ylitä tuen saajan vastaavasta tehtäväluokasta tai vastaavan tasoisista tehtävistä yleisesti maksaman palkan määrää. Vuotuisen bruttotyövoimakustannuksen määrittämistä on käsitelty edellä 7 §:n perusteluissa.

Momentin 2 kohdan mukaan 10 §:n 2 momentissa ja 12 §:n 2 momentissa tarkoitetut välittömät kustannukset määriteltäisiin ja laskettaisiin tapauskohtaiseen kustannusarvioluonnokseen tässä asetuksessa säädettyjen tukikelpoisuutta koskevien säännösten mukaisesti. Edelleen kohdassa säädettäisiin, että välittävä toimielin voisi päättää, että hankkeen matkakustannukset lasketaan kustannusarvioluonnokseen 14 §:ssä tarkoitetun matkakustannusten yksikkökustannusmallin mukaan.

Momentin 3 kohdan mukaan muut kuin 10 §:n 2 momentissa ja 12 §:n 2 momentissa tarkoitetut välittömät kustannukset laskettaisiin tapauskohtaiseen kustannusarvioluonnokseen 7 prosentin prosenttimääräisenä osuutena kustannusarvioluonnoksen välittömistä kustannuksista. Flat rate –mallin käyttämisellä tapauskohtaisen kustannusarvioluonnoksen laskennassa kevennettäisiin sellaisten pienten kustannusten määrittelyä, joiden tarkka arviointi hakemusvaiheessa voi olla hankalaa. Tämä vastaisi jo aiemmin kertakorvaushankkeiden kustannusarvioluonnoksen laskennassa käytettyä menettelyä. Flat rate –mallin käyttäminen tapauskohtaisen kustannusarvioluonnoksen laskennassa on mahdollista myös Euroopan komission ohjeistuksen mukaan. [EGESIF Guidance on SCOs 2014-2020, draft revised edition.]

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin 1 momentissa tarkoitetun tapauskohtaisen kustannusarvioluonnoksen laatimisesta ja siinä esitettävien kustannusten laskennasta kertakorvaushankkeena rahoitettavien investointihankkeiden osalta.

Momentin 1 kohdan mukaan 11 §:n 2 momentissa tarkoitetut investointihankkeen välittömät kustannukset määriteltäisiin ja laskettaisiin tapauskohtaiseen kustannusarvioluonnokseen tässä asetuksessa säädettyjen tukikelpoisuutta koskevien säännösten mukaisesti.

Momentin 2 kohdan mukaan muut kuin 11 §:n 2 momentissa tarkoitetut välittömät kustannukset laskettaisiin tapauskohtaiseen kustannusarvioluonnokseen 1,5 prosentin prosenttimääräisenä osuutena kustannusarvioluonnoksen välittömistä kustannuksista.

Pykälän 4 momentissa täsmennettäisiin tuen hakijan esittämän kertakorvaushankkeen tapauskohtaisen kustannusarvioluonnoksen laatimiseen liittyvää menettelyä sellaisissa tapauksissa, joissa kertakorvaushankkeen toteuttaminen ja tuen maksaminen on tarkoitus jakaa osiin 15 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Kertakorvaushankkeen tukipäätöksessä on yksilöitävä kunkin tuotoksen toteutumisen perusteella maksettava tuen osuus ja välittävän toimielimen on pystyttävä dokumentoidusti perustelemaan, miten määrään on päädytty

kunkin tuotoksen osalta. Tämän vuoksi tuen hakijan olisi esitettävä kertakorvaushankkeen tapauskohtainen kustannusarvioluonnos yksilöidysti siten, että kustannusarvioluonnoksesta käy selkeästi ja riittävän yksityiskohtaisesti ilmi jokaiselle hankkeen tuen maksamisen perusteena olevalle tuotokselle laskettu kustannusarvio erikseen.

Pykälän 5 momentin mukaan hallintoviranomainen voisi vahvistaa erikseen käyttöön otettavat vakioidut kertakorvaukset ja niiden määrät. Tämä tarkoittaisi sitä, että hallintoviranomainen voisi vahvistaa kertakorvauksen määrän yleisasetuksen 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun laskentamenetelmän mukaisesti tietyille kertakorvaushanketyypeille ja niissä aikaansaataville tuotoksille ennalta. Menettelyn tarkoituksena olisi keventää kertakorvauksen määrän määrittelyä tietyissä yleisimmin esiintyvissä kertakorvaushanketyypeissä. Näissä tapauksissa välittävä toimielin voisi julkaista hakuilmoituksen ennalta määriteltyjen vakioitujen kertakorvausten ja niille määritellyn summan perusteella ja rahoittaa parhaita hankkeita. Vakioidut kertakorvaukset ja niiden määrät olisivat voimassa kulloinkin vahvistetussa muodossaan koskien uusia hankkeita.

17 § Hallintoviranomaisen käyttöön ottamat Euroopan unionin tason kustannusmallit

Yleisasetuksen 88 artiklan 4 kohdan mukaan Euroopan komissiolla on toimivalta antaa delegoitu säädös mainitun asetuksen 107 artiklan mukaisesti 88 artiklan täydentämiseksi säännöksillä, joissa määritellään yksikkökustannukset, kertakorvaukset ja kiinteämääräinen rahoitus (flat rate) sekä niiden määrät ja tarkistamismenetelmät 88 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuilla tavoilla. Euroopan komissio on vahvistanut delegoidulla säännöksellä vastaavia niin kutsuttuja Euroopan unionin tason kustannusmalleja Euroopan sosiaalirahastossa jo ohjelmakaudella 2014-2020, mutta niitä ei ole käytetty aiemmin Suomessa.

Euroopan komission delegoidulla säännöksellä vahvistamien kustannusmallien käyttämisen edellytyksenä olisi, että hallintoviranomainen on erikseen vahvistanut käyttöön otettavat kustannusmallit. Pykälän 1 momentin mukaan kustannusmallit ja niihin liittyvät määrät olisivat voimassa kulloinkin vahvistetussa muodossaan koskien uusia hankkeita.

Pykälän 2 momentin mukaan välittävä toimielin tekisi päätöksen hankkeen kustannusten korvaamisesta 1 momentissa tarkoitetulla kustannusmallilla. Hallintoviranomaisen erillisellä päätöksellä käyttöön otettuja Euroopan unionin tason kustannusmalleja käytettäisiin hallintoviranomaisen päätöksessä erikseen määritellyistä hanketyypeistä aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

3 luku Tosiasiallisesti aiheutuneet kustannukset ja eräiden kustannusten tukikelpoisuus

Tämän luvun säännöksiä sovellettaisiin kustannuksiin, jotka korvataan tuen saajalle 3 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaisesti tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen.

18 § Matkakustannukset

Pykälässä säädettäisiin hankkeen matkakustannusten tukikelpoisuudesta. Matkakustannuksina pidetään niitä ylimääräisiä menoja, joita tuen saajalle aiheutuu hankkeen matkustuskustannuksista. Matkakustannuksiin sovelletaan tuen saajaan sovellettavan virka- tai työehtosopimuksen taikka valtion virka- ja työehtosopimuksen sisältämän kulloinkin voimassaolevan valtion matkustussäännön mukaista matkakustannusten määritelmää. Hankkeen matkakustannuksina voitaisiin hyväksyä hankehenkilöstön matkakustannusten lisäksi kohderyhmän ja hankkeeseen osallistuvan organisaation edustajan matkakustannuksia ja muita hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömiä matkakustannuksia, joiden on täytettävä 4 §:n mukaiset tukikelpoisuuden edellytykset.

Pykälän mukaan matkakustannukset olisivat tukikelpoisia siltä osin kuin ne eivät ylitä tuen saajaan sovellettavan virka- tai työehtosopimuksen mukaisesti maksettavien matkakorvausten määrää. Jos tuen saajaan sovellettava virka- tai työehtosopimus ei sisällä säännöksiä matkakustannusten korvaamisesta tai tuen saajaan ei sovelleta virka- tai työehtosopimusta, matkakustannukset ovat tukikelpoisia valtion virka- ja työehtosopimuksen sisältämän kulloinkin voimassaolevan valtion matkustussäännön mukaisesti.

19 § Hankinnat

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi hankinnasta aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuudesta. Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman hankkeissa on noudatettava moitteettoman varainhoidon periaatteita. Moitteettoman varainhoidon periaatteista säädetään Euroopan unionin yleisessä varainhoitoasetuksessa (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046 unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä). Moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti unionin talousarvion määrärahat on käytettävä taloudellisesti, tehokkaasti ja vaikuttavasti. Euroopan unionin varoilla tuettujen hankkeiden hankintojen on oltava tällä perusteella kustannukseltaan kohtuullisia. Hankinnassa tulee mahdollisuuksien mukaan myös edistää innovatiivisia julkisia hankintoja.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös siitä, että hankinnasta aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuuden edellytyksenä olisi, että hankintamenettelyssä on noudatettu julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016) (*hankintalaki*). Hankintayksiköistä säädetään hankintalain 5 §:ssä. Hankintayksiköitä ovat edellä tarkoitetun lain 5 §:n 1 momentin mukaisesti 1) valtion, kuntien, kuntayhtymien viranomaiset; 2) evankelis-luterilainen kirkko ja ortodoksinen kirkko sekä niiden seurakunnat ja muut viranomaiset; 3) valtion liikelaitokset; 4) julkisoikeudelliset laitokset; 5) mikä tahansa hankinnan tekijä silloin, kun se on saanut hankinnan tekemistä varten tukea yli puolet hankinnan arvosta 1–4 kohdassa tarkoitetulta hankintayksiköltä. Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista rahoitettavissa hankkeissa hankintalain mukaisia hankintayksiköitä ovat kaikki ne tuen saajat, jotka ovat saaneet tukea hankinnan tekemistä varten yli puolet hankinnan arvosta.

Edelleen 1 momentissa ehdotettaisiin säädettäväksi tuen saajan velvollisuudesta vastata siitä, että hankinnasta aiheutuvat kustannukset olisivat kohtuullisia, jos hankintaan ei hankintalain soveltamisalaa koskevan säännöksen perusteella sovellettaisi hankintalakia sekä siitä, että tuen saajan olisi välittävän toimielimen vaatiessa osoitettava hankinnasta aiheutuneiden kustannusten kohtuullisuus. Tämän asetuksen 4 §:ssä säädetään kustannusten kohtuullisuudesta tukikelpoisuuden edellytyksenä.

Hankinnan kustannuksen kohtuullisuutta arvioidaan tarjouspyynnössä ilmoitetulla tavalla. Esimerkiksi kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, joka on tuen saajan kannalta hinnaltaan halvin, kustannuksiltaan edullisin tai hinta-laatusuhteeltaan paras. Palveluhankinnoissa voi kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena olla myös ainoastaan halvin hinta. Saadut tarjoukset on aina vertailtava. Tuen saajan on säilytettävä asianmukaisesti tarjouspyyntö, saadut tarjoukset ja tarjousten vertailua koskevat asiakirjat hankintakustannusten kohtuullisuuden osoittamiseksi. Hankkeen tuen saajan velvollisuudesta säilyttää hankkeen aineisto ja aineiston säilyttämisajasta säädetään rahoituslain 25 §:n 3 momentissa ja 46 §:ssä.

Huolimatta siitä, että hankintaan ei sovellettaisi hankintalakia, olisi tuen saajan aina sovellettava Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista rahoitettavien hankkeiden hankinnoissa hankintalain 3 §:n periaatteita. Täten tuen saajan olisi huolehdittava siitä, että tämä kohtelee hankintamenettelyyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimii avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen hankintoja tehdessään.

Euroopan komissio on korostanut jäsenvaltioille Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan varoista rahoitettavissa hankkeissa tehtävien hankintojen osalta hankintoja koskevien periaatteiden ja hankintalainsäädännön noudattamista väärinkäytösten ja petosten estämiseksi.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tuen saajan velvollisuudesta pyytää tarkoituksenmukaisella tavalla riittävä määrä tarjouksia, kun kyse on yli 10 000 euron hankinnasta. Velvoite koskisi Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista rahoitettujen hankintojen kustannusten kohtuullisuuden osoittamista sellaisissa hankinnoissa, jotka ylittävät 10 000 euroa, mutta jäävät alle kansallisen kynnysarvon. Tarkoituksenmukainen tapa olisi tehdä tarjouspyyntö ja lähettää se kolmelle mahdolliselle tarjoajalle esimerkiksi sähköpostilla tai tekemällä tarjouspyyntö sähköisessä hankintajärjestelmässä, jos sellainen on käytössä.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tuen saajan velvollisuudesta osoittaa kustannusten kohtuullisuus yli 3 000 euron hankinnassa. Kustannusten kohtuullisuuden osoittamiseksi olisi selvitettävä hankintaa

koskevan tavaran tai palvelun tavanomainen hintataso, ellei tuen saaja ole käyttänyt 2 momentissa tarkoitettua menettelyä kustannusten kohtuullisuuden osoittamiseksi. Velvoite tavanomaisen hintatason osoittamisesta koskisi Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista rahoitettujen hankkeiden hankintoja, jotka ylittävät arvoltaan 3 000 euroa ja jäävät 2 momentissa säädetyn 10 000 euron arvon alle. Tavanomaisen hintatason selvittäminen on dokumentoitava. Dokumentoinnista on käytävä ilmi, mistä ja milloin hintatieto on saatu, kuten internetistä eri palveluntarjoajien sivustolta tai muulla luotettavalla tavalla.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi kielto pilkkoa hankinta eriin, laskea ennakoitu arvo poikkeuksellisin menetelmin ja kielto yhdistellä hankintoja keinotekoisesti säännösten soveltamisen välttämiseksi. Pilkkomiskiellosta säädetään hankintalain soveltamisalaan kuuluvien hankintojen osalta hankintalain 31 §:ssä. Hankinnan jakamisen osiin olisi perustuttava todellisiin taloudellisiin tai teknisiin seikkoihin, jotka tuen saajan olisi pystyttävä osoittamaan. Hankkeessa samanaikaisesti tehtävien saman tyyppisten hankintojen olisi katsottava kuuluvan samaan hankintakokonaisuuteen. Ehdotetun pykälän vastaista olisi säännösten välttämisen tarkoituksessa esimerkiksi pilkkoa samanlaisista tavaroista koostuva hankinta osissa tehtäväksi.

Pykälän 5 momentin mukaan sellaisten hankintojen kustannukset eivät olisi tukikelpoisia, jotka on tehty tuen saajalta, tämän avainhenkilön perheenjäseneltä, tuen saajan tai tämän avainhenkilön määräysvallassa olevalta yritykseltä tai tuen saajan johtavassa asemassa olevalta henkilöltä, jollei hankinnasta ole hankittu riittävästi tarjouksia muilta asianmukaisilta tahoilta.

Pykälän 6 momentissa olisi informatiivinen säännös, jonka mukaan edellä 2 ja 3 momentissa säädettyä ei sovellettaisi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021-2028 annetun lain mukaiseen yrityksen kehittämisavustukseen.

20 § Osamaksukaupalla hankittu omaisuus

Pykälässä säädettäisiin osamaksukaupalla hankitun omaisuuden kustannusten tukikelpoisuudesta. Säännökseen ei ehdoteta olennaisia muutoksia aikaisempaan nähden. Osamaksua koskeva säännös koskisi Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettuja hankkeita. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston osalta säännös soveltuisi vastaaviin tukimuotoihin kuin Euroopan aluekehitysrahaston hankkeissa.

Osamaksulla hankitun omaisuuden hankintameno rahoitusvelan osalta on katsottu tukikelpoiseksi jo aiemmilla ohjelmakausilla ja hankintameno on rinnastettu tavanomaiseen luottolaitoksen lainarahoitukseen. Osamaksurahoituksessa omaisuus on velan vakuutena ja tukien takaisinperintä voidaan toteuttaa lähtökohtaisesti samalla tavalla kuin lainarahoituksessa.

Pykälän 1 momentissa lueteltaisiin osamaksukaupasta aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuuden edellytykset. Eräitä käsitteitä ehdotetaan muutettavaksi, mutta asiallisesti sääntelyyn ei esitetä muutoksia. Edellytyksenä olisi, että osamaksukaupasta ja rahoitussopimuksesta on tehty sitovat sopimukset, omaisuuden hankintahinta on kokonaan maksettu rahoitusyhtiön toimesta toimittajalle, omaisuuden hallinta on tosiasiallisesti siirtynyt tuen saajalle ja että tuen saajalle on siirtynyt myös omistusoikeutta vastaavat oikeudet momentin 4 kohdan mukaisesti. Kaikkien 1 momentissa todettujen edellytysten olisi täytyttävä, jotta kustannus voitaisiin katsoa tukikelpoiseksi. Lisäksi kustannusten olisi täytettävä aina tukikelpoisuuden edellytykset, joista säädetään asetuksen 4 §:ssä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin niistä kustannuseristä, jotka eivät ole tukikelpoisia. Säännöstä tarkennettaisiin voimassa olevaan säännökseen nähden. Momentin mukaan tukikelpoisia kustannuksia eivät olisi hallinto-, rahoitus-, korko-, vakuutus-, korjaus- ja huoltokustannukset. Tukikelpoisia kustannuksia eivät olisi myöskään muut mainittuihin kustannuksiin rinnastettavat vastaavat kustannukset.

21 § Leasing

Pykälässä säädettäisiin pitkäaikaisesta vuokraamisesta aiheutuvien kustannusten eli leasingkustannusten tukikelpoisuudesta. Leasing olisi vaihtoehto koneiden ja laitteiden hankinnalle. Leasingista aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuutta pidetään tärkeänä, koska sillä tuetaan Euroopan laajuisia ilmastotavoitteita ja kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista myös Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman hankkeissa. Toiminta tukisi kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista, koska koneet ja laitteet palautetaan vuokra-ajan jälkeen joko uudelleen leasattavaksi, myytäväksi tai hävitettäväksi ympäristönäkökohdat huomioon ottaen.

Pykälän 1 momentin mukaan koneiden ja laitteiden hankinnan asemasta tuen saaja voi vuokrata ne pitkäaikaisesti (*leasing*).

Pykälän 2 momentin mukaan tukikelpoisia kustannuksia eivät ole leasingista aiheutuvat hallinto-, rahoitus-, korko-, vakuutus-, korjaus- ja huoltokustannukset eivätkä muut vastaavat kustannukset. Tuen saajan on osoitettava välittävälle toimielimelle tuen maksamista koskevassa hakemuksessa, että kustannuksiin ei sisälly edellä tarkoitettuja kustannuseriä. Tämä vastaisi aiempaa sääntelyä.

22 § Käytettyinä hankitut koneet ja laitteet

Pykälässä säädettäisiin käytettyinä hankittavien koneiden ja laitteiden hankintakustannusten tukikelpoisuudesta. Säännös vastaisi sisällöllisesti nykyistä. Säännös soveltuisi sekä Euroopan aluekehitysrahastosta että oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoista rahoitettuihin hankkeisiin. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston osalta säännös soveltuisi vastaaviin tukimuotoihin kuin Euroopan aluekehitysrahaston hankkeissa. Selvyyden vuoksi todettakoon, että pykälässä tarkoitettuja tukikelpoisuuden edellytyksiä sovellettaisiin myös mahdollisiin ulkomailta käytettyinä hankittuihin koneisiin ja laitteisiin.

Käytettyjen koneiden ja laitteiden hankinnasta aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuutta pidetään tärkeänä, koska sillä tuetaan Euroopan laajuisia ilmastotavoitteita ja kestävän kehityksen periaatteiden toteutumista myös Euroopan alue- ja rakennepolitiikan ohjelman hankkeissa. Kustannusten tukikelpoisuudelle on kuitenkin asetettava reunaehtoja. Hankittavien koneiden ja laitteiden olisi oltava tarkoituksenmukaisia tuen myöntämisen ja käyttöajan kannalta. Lisäksi tarkoituksenmukaisuutta harkittaessa on otettava huomioon koneiden ja laitteiden tekniset vaatimukset. Kaikkien pykälässä todettujen edellytysten olisi täytyttävä, jotta kustannukset voitaisiin katsoa tukikelpoisiksi. Lisäksi kustannusten olisi täytettävä aina tukikelpoisuuden edellytykset, joista säädetään asetuksen 4 §:ssä. Pykälän 1−4 kohdassa lueteltaisiin käytettyjen koneiden ja laitteiden kustannusten tukikelpoisuuden edellytykset.

Ehdotetun 1 kohdan mukaan hankintameno ei olisi tukikelpoinen, jos koneen tai laitteen hankintaan on edellisten viiden vuoden aikana saatu julkista tukea. Todistustaakka koneen tai laitteen hankintaan aiemmin saadusta julkisesta tuesta on tuen hakijalla. Viiden vuoden määräaika lasketaan myyjän koneeseen tai laitteeseen saaman julkisen tuen viimeisestä maksupäivästä. Käytetty kone tai laite katsotaan hankituksi silloin, kun nyt tuen hakijana toimiva ostaja on tehnyt siitä sitovan hankintapäätöksen. Sitovalla hankintapäätöksellä tarkoitetaan ostosopimuksen tai tilauksen tekemistä taikka maksun suorittamista. Jos hakija ei kykene osoittaman, ettei koneen tai laitteen hankintaan ole saatu julkista tukea edellisten viiden vuoden aikana, ei sellaisen koneen tai laitteen hankintaa voida hyväksyä tukikelpoiseksi kustannukseksi.

Pykälän 2 kohdassa edellytettäisiin, että kustannukset eivät ylitä koneen tai laitteen käypää arvoa. Välittävä toimielin voi edellyttää tuen hakijaa esittämään asiasta selvitystä. Pykälän 3 kohdan mukaan hankittavan koneen tai laitteen jäljellä oleva käyttöikä olisi oltava riittävä tukipäätöksessä määrättyyn omaisuuden käyttötarkoitukseen ja käyttöaikaan sekä hankkeen tavoitteeseen nähden. Pykälän 4 kohdan mukaan koneen tai laitteen olisi oltava teknisiltä ominaisuuksiltaan asianmukainen tarkoitettuun käyttöön.

23 § Maa-ja vesialueiden hankintakustannukset

Pykälässä säädettäisiin Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden maa- ja vesialueiden hankinnasta aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuudesta. Säännös perustuu yleisasetuksen 58 artiklan 1 kohdan b alakohtaan. Selkeyden vuoksi pykälässä säädettäisiin yhdenmukaisesti sekä maa- että vesialueiden hankinnasta aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuudesta.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitetuissa hankkeissa maa- ja vesialueiden hankinnasta aiheutuvat kustannukset olisivat yleisasetuksen 58 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti tukikelpoisia siltä osin kuin kustannukset eivät ylitä joutomaiden ja rakennuksia käsittävien hylättyjen teollisuusalueiden osalta 15 prosenttia hankkeen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan muiden kuin 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen maa-ja vesialueiden hankinnasta aiheutuvat kustannukset olisivat tukikelpoisia siltä osin kuin kustannukset eivät ylitä 10 prosenttia hankkeen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin poikkeuksesta 1 momentissa säädettyihin tukikelpoisten maa-ja vesialueiden hankinnasta aiheutuvien kustannusten prosenttimääräisiin enimmäisosuuksiin. Momentin mukaan edellä 1 momentissa säädettyä ei sovellettaisi 58 artiklan 1 kohdan mukaisesti ympäristön laadun säilyttämistä koskeviin hankkeisiin. Tällä tarkoitettaisiin sitä, että Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavissa ympäristön laadun säilyttämistä koskevissa hankkeissa tukikelpoisina kustannuksina voitaisiin välittävän toimielimen harkinnan mukaan hyväksyä maa-ja vesialueiden hankinnasta aiheutuvia kustannuksia 1 momentissa tarkoitettuja prosenttimääräisiä enimmäisosuuksia enemmän. Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden tuen kohteet määritellään ja rajataan tarkemmin Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ohjelma-asiakirjassa.

24 § Arvonlisäveron tukikelpoisuus

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi aiempaa käytäntöä vastaavasti hankkeesta aiheutuneista tukikelpoisista kustannuksista aiheutuvan arvonlisäveron tukikelpoisuudesta.

Pykälän 1 momentin mukaan hankkeesta aiheutuneista tukikelpoisista kustannuksista aiheutunut arvonlisävero olisi tukikelpoinen kustannus, jos tuen saaja on maksanut arvonlisäveron ja osoittanut välittävälle toimielimelle, että siihen ei ole mahdollista saada arvonlisäveron palautusta.

Pykälän 2 momentin mukaan tuen saajan olisi osoitettava välittävälle toimielimelle Verohallinnolta saadulla selvityksellä, että arvonlisäveroon ei ole mahdollista saada palautusta. Tuen saajan olisi esitettävä tukihakemuksen yhteydessä selvitys arvonlisäverokohtelustaan kyseisessä hanketoiminnassa välittävälle toimielimelle.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin poikkeuksesta edellä 2 momentissa säädettyyn. Välittävä toimielin voisi tuen saajan Verohallinnolta saaman selvityksen sijaan hyväksyä tuen saajan itse laatiman muun riittävän ja perustellun selvityksen, joka perustuu merkityksellisiin tosiseikkoihin, jos erillisen selvityksen pyytäminen Verohallinnolta olisi ilmeisen tarpeetonta.

Se, että selvityksen olisi perustuttava merkityksellisiin tosiseikkoihin tarkoittaisi sitä, että selvitys ei voisi perustua tuen saajan omiin johtopäätöksiin. Tuen saajan selvitys ja välittävän toimielimen ratkaisu voisivat selvissä tapauksissa perustua Verohallinnon voimassa oleviin ohjeisiin. Välittävän toimielimen on dokumentoitava ratkaisunsa EURA 2021 -järjestelmään.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös siitä, että kunnille ja kuntayhtymille hankkeesta aiheutunut arvonlisävero ei olisi tukikelpoinen kustannus, koska kunnat ja kuntayhtymät saavat nämä kustannukset

palautuksena valtiolta arvonlisäverolain (1501/1993) 130 §:n nojalla. Kunnat ja kuntayhtymät ovat julkisyhteisöjä, joiden arvonlisäverotus poikkeaa osin muiden verovelvollisten arvonlisäverotuksesta. Näin ollen kuntien ja kuntayhtymien arvonlisävero ei jäisi hankkeen tuen saajan lopulliseksi kustannukseksi. Selvyyden vuoksi todettakoon, ettei mainittujen tuen saajien ole tarpeellista liittää tukihakemukseensa selvitystä arvonlisäverovelvollisuudestaan. Korkein hallinto-oikeus on 8.11.2019 antamallaan päätöksellään (KHO:2019:141) linjannut, että kuntien ja kuntayhtymien arvonlisävero ei ole tukikelpoinen kustannus.

25 § Tuen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Yleisasetuksen 58 artiklassa säädetään kustannuksista, joihin ei myönnetä tukea Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastojen varoista. Yleisasetuksen lisäksi rahastokohtaisissa asetuksissa on säädetty täydentävästi toimista ja kustannuksista, joihin ei myönnetä tukea kyseessä olevasta rahastosta. EAKR-asetuksen 6 artiklassa säädetään toimista, jotka on kokonaan suljettu Euroopan aluekehitysrahaston varoista myönnettävän tuen ulkopuolelle. JTF-asetuksen 9 artiklassa säädetään vastaavasti toimista, jotka on kokonaan suljettu oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoista myönnettävän tuen ulkopuolelle. ESR-asetuksen 14 artiklan 1 kohdassa säädetään kustannuksista, jotka eivät ole tukikelpoisia Euroopan sosiaalirahaston varoista rahoitettavissa hankkeissa yleisasetuksen 58 artiklassa tarkoitettujen tukikelvottomien kustannusten lisäksi.

Pykälässä säädettäisiin mainittuja Euroopan unionin säännöksiä täsmentävästi ja täydentävästi kustannuksista, joihin ei myönnetä eikä makseta tukea Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan kustannukset, jotka aiheutuvat tuen saajan tavanomaisesta toiminnasta tai siihen liittyvästä suhdetoiminnasta eivät olisi tukikelpoisia.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan yleisasetuksen 61 artiklassa tarkoitetut luontoissuoritukset eivät olisi tukikelpoisia. Säännös vastaisi ohjelmakauden 2014-2020 tukikelpoisuussääntelyä.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan poistot eivät olisi tukikelpoisia. Poistot ovat aikaisemmilla ohjelmakausilla liittyneet erityisesti hankehenkilöstön käyttöön varattuihin koneisiin sekä laitteisiin, joista aiheutuvat kustannukset korvataan prosenttimääräisellä flat rate –osuudella. Selkeyden ja yksinkertaistamisen vuoksi ehdotetaan säädettäväksi, että poistoihin ei maksettaisi lainkaan tukea tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin kustannuksiin perustuen.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaan viivästys- ja muut korkokulut, tilitapahtumista perittävät palvelumaksut, luottokorttien käyttömaksut, valuutan vaihtopalkkiot, kurssitappiot, provisiot ja muut yksinomaan rahoitukseen liittyvät kustannukset eivät olisi tukikelpoisia.

Pykälän 1 momentin 5 kohdan mukaan varainsiirtovero ja muut veroluonteiset maksut eivät olisi tukikelpoisia.

Pykälän 1 momentin 6 kohdan mukaan sakot, pysäköintivirhemaksut, rikemaksut sekä muut lakiin perustuvat taloudelliset seuraamukset ja oikeudenkäyntikulut eivät olisi tukikelpoisia.

Pykälän 1 momentin 7 kohdan mukaan kustannukset eivät olisi tukikelpoisia siltä osin kuin tuen saaja on saanut tai on oikeutettu saamaan niihin korvausta muualta, jollei hankkeeseen sovellettavasta valtiontukea koskevasta lainsäädännöstä muuta johdu. Säännös vastaisi aiempaa sääntelyä. Muualta saatavilla korvauksilla tarkoitetaan erityisesti Kelan työnantajalle maksamia korvauksia ja palautuksia. Muita mahdollisia korvauksia voivat olla esimerkiksi vakuutusyhtiötä tai matkan järjestäjältä saatavat korvaukset peruuntuneesta matkasta.

4 luku Erinäiset säännökset

26 § Tukipäätöksessä hyväksyttyjen kustannuslajien väliset muutokset

Pykälässä säädettäisiin tukipäätöksessä hyväksyttyjen kustannuslajien välisistä muutoksista. Säännös olisi uusi.

Pykälän 1 momentin mukaan hankkeen tukikelpoisina kustannuksina voitaisiin hyväksyä enintään tukipäätöksessä hyväksytyn kokonaiskustannusarvion mukainen määrä. Hankkeen kokonaiskustannusten määrän olennaisesta muutoksesta olisi tehtävä muutoshakemus ja välittävän toimielimen harkinnan mukaan muutospäätös. Hankkeen tukipäätöksessä hankkeen kustannukset eritellään kustannuslajeittain, pois lukien kertakorvaushankkeet. Kustannuslajeja ovat esimerkiksi palkkakustannukset, ostopalvelut, koneet ja laitteet sekä muut kustannukset.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin edellytyksistä hyväksyä hankkeen tukipäätöksessä hyväksytyn kustannuslajin ylitys. Pykälän 2 momenttia sovellettaisiin hankkeisiin, joiden tukipäätöksessä on hyväksytty hankkeelle vähintään kaksi kustannuslajia, jos ei hankkeeseen sovellettavista kustannusmalleista muuta johdu. Hankkeen toteuttamisaikana tapahtuvat muutokset voivat johtaa yhden kustannuslajin ylittymiseen ja samalla toisen kustannuslajin toteutumiseen suunniteltua pienempänä. Välittävä toimielin voisi hyväksyä ylityksen tuen saajan tuen maksamista koskevan hakemuksen perusteella tuen maksamista koskevalla päätöksellä. Välittävän toimielimen olisi perusteltava ratkaisu dokumentoidusti EURA 2021 -järjestelmässä.

Momentin mukaan välittävä toimielin voisi hyväksyä tuen maksamista koskevassa päätöksessä kustannuslajin ylityksen, joka on enintään 20 prosenttia tukipäätöksessä hyväksytyn kustannuslajin kokonaismäärästä. Vaihtoehtoisesti kustannuslajin ylitys voisi olla prosentuaalisesti suurempi kuin 20 prosenttia tukipäätöksessä hyväksytyn kustannuslajin kokonaismäärästä, mutta tällöin ylitys voisi kuitenkin olla enintään 10 000 euroa.

Lisäedellytyksenä tuen maksamista koskevassa hakemuksessa esitetyn ylityksen hyväksymiselle olisi, että kustannukset ovat myös ylityksen osalta hankekokonaisuuden kannalta tarpeellisia, hankkeeseen sovellettavan tukilainsäädännön ja kustannuksia koskevien tämän asetuksen säännösten mukaisesti tukikelpoisia hankkeen kustannuksia.

Pykälän 4 momentin mukaan 2 momentissa säädetty mahdollisuus hyväksyä kustannuslajin ylitys ei soveltuisi 9 ja 15 §:ssä tarkoitettuihin kustannusmalleihin. Asetuksen 9 §:ssä säädettäisiin 40 prosentin prosenttimääräisestä korvauksesta kehittämishankkeissa ja 15 §:ssä kertakorvausmallista.

27 § Voimaantulo

Pykälän voimaantulosäännöksessä ehdotetaan säädettäväksi siitä, että asetus tulee voimaan päivänä kuuta 2021.